

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Адреса:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

Виходить кожної середи — Published every Wednesday.

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada.

PK V. Ч. 32 (279). СЕРЕДА, 6 СЕРПНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. WEDNESDAY, AUGUST 6, 1930. No. 32 (279). VOL. VI.

ВІСТІ ЗА ОСТАННІЙ ТИЖДЕНЬ.

З БРИТАНІЇ І КОЛОНІЙ.

Криза в гумовій індустрії.

Бритійські і голандські фабриканти гуми обговорювали в Лондоні ситуацію гумової індустрії і прийшли до закінчення, що вона є дуже серйозною. Коли уряд тих країн, які експортують гуму, не ухвалить законів, що регулювали б продукцію і експорт гуми, то ця індустрія не переживе теперішньої кризи.

Каже, що послі плячили в парламенті.

Е. Сендгем, "робітничий" посол до британського парламенту промовляючи на мітингу в Манчестері заявив, що так звані британські робітничі послі приймають хабарі і випадалися в парламенті.

Це викликало неабияке здивування в парламенті і зараз цю справу взявся розбирати так званий комітет привілей на чолі якого стоєть прем'єр МекДоналд і бувший консервативний прем'єр Балдвін.

Сендгем заявив комітету, що він писав про це до прем'єра МекДоналда і хотів йому подати повні інформації, однак зараз він відмовляється виявити імена тих послів, до яких його закиди відносяться.

Комісія ухвалила Сендгемові догану за те, що він зробив ці закиди на публічному мітингу, замість піднести їх в парламенті.

Бенет і Балдвін однієї думки.

Бувший консервативний прем'єр Великої Британії Стенлей Балдвін, промовляючи на мітингу в Ворчестері, Англія, сказав, що він поділяє думку нового канадського прем'єра Бенета в справі розвитку імперіальної торгівлі.

Він є проти того, щоб британський уряд наложував мито на заграничну пшеницю вперед, ніж ця справа буде обширно обговорена з домініями і британськими країнами та нім вони не знайдуть якогось дефінітивного плану.

Балдвін сказав, що британці повинні вперед знати, яке мито треба буде наділити на пшеницю з різних країн і що Велика Британія дістане за це в заміну від доміній. Балдвін навіз промову Бенета, в якій той не годиться на вільну торгівлю з Великою Британією, але каже, що він годиться поставити торгівлю з Великою Британією на цілком нову основу, яка буде корисною для обох країн.

З ІНДІЇ.

Поліція в Бомбею поранила 280 демонстрантів.

Донесуть з Бомбею під датою 2 серпня, що Валабгай Пател, виконуючий обов'язки голови Всеіндійського Національного Конгресу, та одинадцять інших індійських провідників були арештовані, коли поліція розбила демонстрацію індуїстів.

Влада каже, що було поранено 50 осіб, однак місцевий конгресовий комітет вислав заяву, в якій твердить, що було поранено 280 осіб, а з них 188

треба було відставити до шпиталів.

Пател та інші провідники були арештовані, коли вони, на просьбу поліції, не хотіли прикрити демонстрантам, щоб розходилися домі.

Демонстранти влаштували похід, щоб віддати честь пам'яті Б. Г. Тіляка, націоналістичного провідника, який помер 1 серпня 1920 року. Коли вони дійшли до бізнесової частини міста, поліція загорнула їм дорогу. Тоді демонстранти посідали на землі і, домімо сильної бурі з дощем пересиділи до ранку, а поліція сторожила коло них.

Коли ранком арештовано провідників, поліція приказала добровольцям розійтися. Деякі послухали, але інші хотіли дістатися до забороненої частини міста й поліція брутально розправилася з ними.

З КИТАЮ.

Комуністична китайська армія відносить великі успіхи.

Донесення з Пейліну говорять, що великі комуністичні успіхи у провінціях Кіансі й Гуані тяжко відібулися на плянованій кампанії генерала Чан Кай-Ші проти піанічних мілітаристів здобув залізничні Тіенцзінь-Пуків, а також викликають велике занепокоєння серед чужоземних капіталістів.

Останні звідомлення кажуть, що добре організовані комуністичні війська заняли місто Нанчан, столицю провінції Кіансі, й загрожують тепер важкому торговельному портові Кіюкян, 80 миль на північ від ріки Янцзи.

Чужоземні представники евакуують своїх громадян з тих міст, включаючи около 100 американців, яких забирають американські канонірки. Розпочалася також евакуація Кулінгу, славного гірського літніска десять миль від Кіюкяну, де сотки місіонарів були на літніх ваканціях.

Якщо комуністи займуть Кіюкян, то задні позиції Чан Кай-Ші будуть серйозно загрожені, можливо навіть до того степеня, що він буде примушений цілком залишити околиці Ганкова.

Чужинці втікають.

Звідомлення з Шангаю говорять, що британські, американські та японські канонірки забирали чужинців, які втікали з Чанши, столиці провінції Гуанан коли її заняли комуністи. В місті залишилися чотирох місіонарів, а решта чужинців втікали на чужоземні воєнні кораблі, що стоять на ріці Сінь.

Місто Чанши має 500,000 населення, з того велику частину чужинців.

Ща вліще капіталістична преса.

Останнім часом капіталістичні газети постійно пишуть, що комуністи влять і "грабують" місто Чанши. Одні звідомлення кажуть, що горить ціле місто, а інші говорять, що горить лише будинок бізнесової устатки і плаваю, в якій належать до чужоземних капіталістів. На сам факт, що шиме

палення й плондрвання тягнеться повних чотири дні, свідчать, про те, що звідомлення капіталістичної преси не відповідають правді й свідомо написані в таким дусі, щоб представити комуністів у найчорнішим світлі.

Як воно в дійсности е.

Але поміж рядками звідомлень капіталістичних кореспондентів можна дочитатися, що влаетво діється в Чанші. А імено нова влада, яка заняла місто, вигнало маєтки багатих капіталістів і віддале їх в руки голодного працюючого населення. Це на буржуазній мові називається "паленням" і "грабленням" міста.

Самі кореспонденти капіталістичних газет признають, що добро, забране з домів багатих чужинців, роздається міській бідноті, яка вдоволена приходом нової влади.

18 місточок та сіл у провінції Гонан е в руках комуністів.

Наспівші з Пейліну звідомлення кажуть, що 18 місточок і сіл в околиці Лояну, в західній частині провінції Гонан, е в руках китайських комуністів. Уважають, що всі чужоземні капіталісти та їхні агенти втікали перед приходом комуністів.

Провінція Гонан, де комуністи відносять тепер побіди, лежить около 450 миль на північ від провінції Гуанан, де її столиця Чанши була занята вчора комуністичним військом.

Протягом минулих пару днів комуністи зробили скорий наступ на північ з південного Китаю, машеруючи через провінції Гуанан і Кіансі майже без ніякого опору. Військо шанкського уряду було в часті відтягнене з тої території на допомогу урядовим військам, що воюють проти північних мілітаристів.

З Ганкова донесуть, що влада тамошньої місцевой японської концесії розпочала сьогодні будувати оборону з колодочої дрого здобж своїх кордонів, щоб забезпечитися перед всякими непередбаченими подіями.

Обстрілювали американську канонірку.

До Шангаю наспіли вісті, що п'ять американських матрозів були поранені, коли китайське комуністичне військо стріляло по американську канонірку "Палос" підчас сутинки в Чанши, столиці провінції Гуанан. Таку відомість приносить місцева газета в англійській мові "Шангай Івнинг Пост".

Поранені матрози були серед заложі канонірки, що брала участь в евакуації американців з Чанши, коли те місто заняли комуністи.

Те саме звідомлення про сутинку каже, що канонірка "Палос" стріляла на беріг до китайців і 30 з них поранила.

Воєнний стан в Нандай і Ганкові.

Звідомлення з Нанкіну під датою 2 серпня говорять, що головно військова влада націоналістичного уряду проголосила воєнний стан у Нанкіні, столиці націоналістів. По цім містот розсталося військо. Воєнний стан проголошено після того, як націоналістичні війська не змогли стримати наступу північних армій у провінції Шанган і наступу кому-

ністичних армій у провінції Гонан.

Поголоски про упадок уряду Чан Кай-Ші ходять від деякого часу.

З другого боку, сюди наспіли відомості, що комуністичні війська вийшли з Чанши, але ці вісті не е потвержені.

Комуністичні війська наступають тепер на міста Ганков, Вучан і Гапіан, що лежать коло себе.

В цих містах проголошено воєнний стан і влада послішно буде оборону перед надходячими комуністами. Населенню під загрозою смерті заборонено виходити на вулиці коло півночі.

Вислали воєнний корабель.

Найновіші звідомлення з Манілі, Філіппін, кажуть, що американський воєнний корабель "Текос" дістав приказ відплисти звідтам повною силою пари до Шангаю, на допомогу американським громадянам у тій частині Китаю, де комуністи приходять до влади.

Комуністичні війська підходять до Ганкова й Кіюкяну.

ЛОНДОН, 2 серпня. — Депеша з Пейліну до Лондону повідомляє, що британські і японські воєнні кораблі повною силою пари пливають по ріці Янцзи до Ганкова й Кіюкяну. Імперіялісти уважають положення для себе дуже грізним, бо комуністичні війська зближаються до тих міст з південного боку від ріки Янцзи.

Ганков лежить у провінції Гуле на північній березі Янцзи, около 600 миль від Шангаю. Кіюкян лежить на південній березі ріки, около 90 миль долі рікою до моря.

Інша депеша з Пейліну каже, що провідники північної коаліції, яка воює проти шанкського уряду на чолі з генералом Чан Кай-Ші, видали обіжнік, в яким безпосередньо вичують його за клопоти в Південнім Китаю.

Північні мілітаристи кажуть, що комуністи в південнім Китаю сформували 16 армій, коли Чан Кай-Ші відтягнув націоналістичні війська з південного Китаю, щоб кинути їх проти північних армій.

В Шангаю проголошено воєнний стан.

На 31 липня проголошено в Шангаю воєнний стан на протязі 48 годин. Проклямація увійшла в силу в 6-ій годині вечером.

Влада заридила цей крок, щоб не допустити до можливих комуністичних розривів, яких виходу воля побоюється з огляду на те, що комуністи заняли місто Чанши, столицю провінції Гуанан.

Чужинці евакуують Кіюкян.

Бритійські офіційні круги в Шангаю зістали повідомлені, що чужинці в Кіюкяні забираються з того міста з огляду на активність комуністів.

Мі стараних екомунікуванні з Юліптом, літнім місцем перебування чужинців коло Кіюкяну, не прищели ніякого результату.

Уважають, що телеграфічні лінії в цілій долині Янцзи е перервані в різних містах.

З РАД. СОЮЗА.

Величаві демонстрації в Радянському Союзі.

Депеші до денної буржуазної преси повідомляють, що в багатьох європейських країнах переведено масові арештування комуністів, щоб перешкодити антивоєнним демонстраціям у Міжнародній Червоній День 1-го серпня. На загал ці демонстрації мали пройти спокійно.

Зате в Москві й інших містах Радянського Союзу антивоєнні демонстрації відбулися надзвичайно величаво. Робітничі машерували вулицями міст з червоними прапорами, написами й антимілітаристичними кличами. Багато з них мали на собі газові маски й інші оборончі середники проти війни.

Над Москвою літали десятки аеропланів і скидали мирні відозви. Товариство Воздушної й хемічної оборони передало Червоній армії 51 модерних військових аеропланів, збудованих у Радянськом Союзі й з радянського матеріялу за гроші, добровільно зложені робітниками в цілім СРСР.

В Парижі зобілізовано військову й уставлено в різних стратегічних місцях на допомогу поліції проти комуністів. Напередодні демонстрації арештовано около 200 комуністів, між ними Фльорімона Бонте, відповідального редактора "Іманіте", центрального органу Комуністичної Партії.

Прем'єр Тардіє заборонив всякі походи, зібрання та страйки.

Арештування комуністів переведено також на Угорщині й в Чехо-Словаччині. В Будапешті й Празі зобілізовано сильні загоны поліції.

Депеші з Відня повідомляють, що австрійські комуністи влаштували антивоєнні демонстрації, які пройшли спокійно.

ЗІ ЗЛУЧ. ДЕРЖАВ.

Забороняють довіз радянського дерева до Злучених Держав.

З столиці Злучених Держав, Вашингтон, донесуть, що заступник секретаря скарбу Сеймор Ловмен проголосив сьогодні заборону спроважувати до Злучених Держав дерево на парі з Радянського Союзу. Своєю заборону Ловмен мотивує тим, що нібито "дерева Радянськом Союзі рубують внаслідок внаслідок."

В дійсности це рішення Ловмена е частиною загальної кампанії капіталістів та їхніх урядів проти СРСР, щоб пошкодити й перешкодити п'ятирічці.

ВАЖКЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Ще раз пригадується всім тим товаришам, що забрали легіти для колектування виборчого фонду на виборчу кампанію в окрузі Селквир, Ман., щоб були тк добрі і звернули їх як найкраще до секретаря Головного Виборчого Комітету на адресу:

M. CHURCH, 470 Berg. Man. Головний Виборчий Комітет.

ВІСТІ З КАНАДІЙСЬКОГО ЖИТТЯ.

Остаточний вислід доміняльних виборів.

Остаточний вислід доміняльних виборів в Канаді представляється так: консерватів 139; лібералів 86; Обеднані Фармери Алберти 10; ліберальні прогресисти 3; прогресисти 2; Незалежна Партія Праці 3; незалежні 2. Разом 245.

Кабінет відбув повиборче засідання.

Донесуть з Оттави під датою 1 серпня, що кабінет уряду Кінга відбув своє повиборче засідання. Засідання тривало понад чотири години, але прем'єр Кінг відмовився сказати кореспондентам преси, над чим він радив.

Кінг заявив, що він готов передати владу новому урядові так скоро, як той зможе її перебрати. Загально надіються, що нововибраний прем'єр Р. Б. Бенет упорається з формуванням кабінету десь при кінці цього тижня і перебере владу.

Не бракує аспірантів на міністрія.

Нововибраний прем'єр Бенет має багато більше аспірантів на міністерські посади, як йому в дійсности треба. Майже всі колишні міністри консервативного уряду зістали при останніх виборах вибрані послами і думають, що їм і тепер належить міністерський гонор.

Окрім того багато визначних консерватів е вибрані послами перший раз, однак вони хочуть бути міністрами. Щоб цим якось зарадити, Бенет правдоподібно піде поза парламент за міністрами. Е поголоска, що він думає включити в свій кабінет деяких провінціанальних міністрів.

Саскечеванський прем'єр Ендерсон, що так широ працював за консервативними кандидатами в згаданій провінції підчас минулих виборів, має зараз добру нагоду стати членом уряду Бенета, якщо він згодиться зречися провінціанального прем'єрства.

Мессей готов втратити посаду.

В політичних кругах цікавляться тим, яке становище займе уряд Бенета відносно Вишесита Мессей, який був канадійським амбасадором з Злучених Держав і якого ліберальний уряд назначив перед виборами високим комісіонером до Лондону, Англія.

Одні говорять, що уряд Бенета замкає його реаніації і віддасть цей високий пост одному із консервативних діячів, а інші твердять, що зміна уряду в Канаді не повинна мати нічого спільного з зміною цієї високої посади.

Колі про це запитано Мекензі Кінга то він відповів, що в таких справах канадійський уряд повинен притримуватися британської системи. На основі тої системи амбасадори і міністри до чужоземних держав не мусять реаніувати, коли наступила зміна в уряді.

Ще одна можлива зміна.

Серед політичних кругів в Ріджайна, Саск., кружляють поголоски, що дотеперішній поручицько-губернатор Саскечевану Г. В. Нюленд має уступити,

а на його місце буде назначений Ф. Р. МекМілен, який в минулих виборах зістав вибраний дотеперішного ліберального посла Д-ра МекГ. Йонга.

Ф. Р. МекМілен і саскечеванський прем'єр Дж. Т. М. Ендерсон причинилися найбільше до того, що в провінції Саскечеван повалено ліберальний уряд підчас виборів минулого року. Вони причинилися і до того, що підчас минулих доміняльних виборів провінція Саскечеван вибрала шістьох консервативних послів, хоч в останнім доміняльним парламенті не було ні одного консервативного посла з Саскечевану.

Кажуть, що прем'єр Ендерсон дуже бажає бачити поручицьником - губернатором в Саскечевані чоловіка консервативних поглядів.

Прем'єр Кінг вочився з гадкою перед виборами назначити на це становище В. Р. Модервела, міністра рільництва в бувшій федеральній уряді, однак з огляду на вислід виборів, він цього не зробить, хоч має до цього повне право, доки не передасть владу нововибраному прем'єрові Бенетові.

Що станеться з Донінгом.

Донесуть з Ріджайна, Саск., що міністер фінансів в уряді Мекензі Кінга, Ч. А. Донінг, який провалився підчас доміняльних виборів, може назад повернути до Саскечевану, як провідник провінціанальной ліберальной партії.

Провінцианальна ліберальна партія в Саскечевані скликає цієї осені конвенцію, на якій будеться обговорювати справа вибору нового провідника партії. Так мав заявити бувший прем'єр Саскечевану Дж. Дж. Гардінер, під якого проводом ліберальна партія потерпіла велику поразку підчас провінціанальних виборів в Саскечевані минулого року.

Останні донесення з Оттави говорять, що для Донінга шукають якогось округу в Онтеріо, в яким мав би зреаніувати ліберальний посол і дати Донінгові нагоду кандидувати та бути вибраним, бо Мекензі Кінг не хоче втратити такого великого політика, який е Донінг.

Сенатор про вислід виборів.

Говорячи про причини, які спричинили упадок ліберального уряду в Канаді, сенатор Лейрд з Ріджайна, Саск. заявив, що історія має багато доказів, що дуже мало урядів затримувалося при владі тоді, як в країні існував загальний економічний занепад.

Мекензі Кінг знав про це дуже добре, але він знав також, що відложення виборів до слідугого року могло принести для його уряду ще гірші наслідки.

Колі його запитано, чи вислід виборів не був би інакший, як би так було дано нагоду канадійському населенню перекопатися про користь бюджету Донінга, який давав перешкоду торгівлі з Канадою Великої Британії, сенатор відповів, що пересічний горожанин не цікавиться британською прерференцією. Для нього заняття е найголовнішим питанням і це зрозумів добре Бенет.

НАУКА Й КУЛЬТУРНА РОБОТА В РАДЯНСЬКОМУ СОЮЗІ

В кількох минулих числах роб.-фарм. преси ми подавали про організованість трудящих в Радянському Союзі, про зріст їхньої преси. Зараз торкнемося навчання та культурного будівництва.

Нема потреби повторяти тут, яку темну, неписьменну спадщину дістала радянська влада від царату. За царату школа була привілеєм багатих, заможних клас. На селах або зовсім не було шкіл, або були церковно-приходські, як їх там називали і в яких так учили, що за пару років по школі учень не тямив вже й власного імені наскрабати. Не краще малася справа із школами "народного просвещения" в місточках, де учили закону божого й родословної царату.

Радянська влада, отримавши після горожанської війни страшний руїну цілого господарства, взялася за його відбудову й за навчання людей грамоти. При великому браку учителів, шкільних приміщень, при страшній неграмотності дорослого, головню селянського населення, селянські будинки, робітничі клуби всюди, де тільки збиралися робітники й селяни — стали школами для ліквідації неписьменності серед дорослого населення.

В часі реконструкції народного господарства почали рости вищі, середні й ніжні школи до цілої країни. А зараз ось вже читаємо, що переведено закон про обов'язкове навчання. Спитайте: чому аж тепер? Тому, що то не штука ухвалити закон, але хто буде його переводити в життя. Радянська влада могла ухвалити цей закон з приходом до влади, але для цього треба було мати сотки тисяч учителів, шкіл. Від царату вона цього не отримала, а те, що її отримала, треба було основно переробити, бо воно або було вороже, або бездарне, наскрізь прогниле "православним, самодержавним й отеческим".

Як же зараз стоїть грамотність в Радянському Союзі? Процентом по цілому СРСР, а по національних республіках зокрема грамотність стоїть так: по СРСР — 62,6 відсотків грамотних; по Російській Соціалістичній Федералістичній Радянській Республіці — 61,3 відсотків; по Українській Соціалістичній Радянській Республіці — 71,3 відсотків; по Білоруській — 69,0 відсотків; по Закавказькій — 52,1; по Туркменській — 24,5; по Узбекській — 19,4 відсотків.

З цих цифр бачимо, що найнище стоїть грамотність на Радянській Україні, а найнище в Туркменії й Узбекистані. Щодо тих останніх двох республік, то за часів царату між населенням цих країн була цілковита неграмотність, тоді як у всіх інших грамотність хиталася від 15 до 30 відсотків.

Після пятилітнього плану школа, чотирилітка в 1930-31 році має охопити 14,500,000 дітей, або більше як два рази в порівнянні з довоєнним часом. Це є 24 відсотків більше, як 1929—30 року.

Цікаво, як поставлено на 1930-31 рік вище шкільництво на Радянській Україні. Ось що показують нам наведені цифри. До ВШШ'ів (до вищих шкіл) мають 1930-31 року прийняти 134,615 студентів, або три рази більше, як минулого року. До інститутів, коледжів, університетів, мають прийняти 44,615 студентів, а до технікумів 90,000 студентів.

Такого великого скоку не знає історія. Воно-ж ясно: бо історія не знає й такого великого індустріального й сільсько-господарського будівництва, яке зараз відбувається в радянській країні та ще й до того будівництва соціалістичного.

Розвиток індустрії вимагає високих техніків, інженерів, людей, що могли б не тільки керувати збудованою індустрією, але розвивати її, будувати нову. Тим то й пояснюється прийняття такої великої кількості (90,000) студентів до технікумів, тобто до вищих технічних шкіл.

По вертикалях прийом розподілено так: до інститутів індустріальної вертикалі мають прийняти 14,195 і до технікумів тої ж вертикалі — 26,000; до сільсько-господарських інститутів — 7,850 і до сільсько-господарських технікумів — 24,000; до соціально-економічних інститутів — 3,860 і до технікумів — 11,000; до медичних інститутів — 4,270 і до технікумів — 6,000; до педагогічних інститутів — 1,300 і до технікумів — 17,500; до художніх інститутів — 1,200 і до технікумів — 2,500; до транспортних інститутів — 1,900 і до технікумів — 3,000.

Так Радянська Україна ставить тепер у себе систему навчання у вищих школах. Одночасно встановлено, що, наприклад, в індустріальних школах має бути 80 відсотків забезпечено за робітниками, а в інших величезна перевага за робітниками й селянами.

Отже поруч з індустріальним та колективним сільсько-господарським соціалістичним будівництвом, росте в Радянському Союзі шкільництво й грамотність, вивчаються сотки тисяч молодих техніків, інженерів, механіків, людей науки, які невдовзі стануть в кермі цілого індустріального й сільсько-господарського життя країни.

ШИБЕНИЦІ ПІЛСУДСЬКОГО.

Тисячі революційних робітників та селян умирають догору смертю в казематах фашистської Польщі. Та цього не досить диктаторові Пилсудського, цьому кровавому лютому псові польської буржуазії та міжнародного імперіалізму. 12 червня польовий суд у Львові засудив трьох товаришів, яких обвинувачували в державній зраді, до смертної кати на шибениці.

У чому ж полягає "державна зрада"? Як говориться в акті обвинувачення, вони поширювали відомості Комуністичної Партії Західної України в зв'язку з дією в березні вступило міжнародного пролетаріату.

За 12 років існування неможливо польської держави, польська поліція не могла б

революційних робітників та селян з кожної нагоди, підчас страйків і демонстрацій. 1920 року підчас війни з Радянським Союзом польові суди Пилсудського заєжджували на страту пролетарів, яких запідозрили в симпатіях до Червоної армії. Свого часу значайший карний суд засудив т. Гіберта до кількох членів комуністичної організації молоді Польщі до розстрілу за те, що вони, оборонити революційний рух, боролися проти провокації. Але три смерні присуди за "поширення комуністичних відомостей" це — новий етап у безмежному лицюванні злочинів польської буржуазії.

Революційний рух у Польщі, де лютує тепер найстрашніша голодоморна чума, процвітає між іншим завдяки труштинам польської України, Західної

Білоруси за своє національне визволення щоразу більше загострюється. Робітники й селяни все рішучіше виступають проти війни з Радянським Союзом, проти війни, що її готує польський і міжнародний імперіалізм. Щораз рішучіше виступають вони проти нового походу на Київ і це є загроза безпеці для фашистської диктатури та антирадянських воєнних плянів Пилсудського.

Саме тому й вдається Пилсудський до безоглядних терористичних заходів і всюю строту терору скеровує проти комуністичних партій Польщі, Західної України та Західної Білоруси, як організаторів і провідників робітників та селян у боротьбі проти фашистської диктатури та в боротьбі проти імперіалістичної війни.

Той факт, що цьому присудові підпапи саме тепер українські комуністи, що Пилсудський поставив шибеницю саме у Львові, свідчить про те, що він має особливий воєнний характер. Західна Україна має бути найближчим заплідям у війні, що її тепер готують для імперіалістичної армії, яка має виступити на Київ. Отже Пилсудський хоче вже тепер запровадити на цьому "заплідді" тишу кладовища. Провадячи переговори з українською контрреволюцією, підписуючи угоди з нею і мріючи про запровадження Радянської України міжнародному капіталові, Пилсудський хоче за допомогою терору змусити замовкнути українських робітників і селян. Та українські робітничі й селянські маси бачать в об'єднанні Західної України з Радянською Україною єдиний вихід для визволення з польської пелюди. Тому Пилсудський вже тепер ставить свої шибениці у Львові, щоб тероризувати українські маси. Західна Україна має бути пляндармом польської й міжнародної буржуазії для її походу проти Радянської України. І тому, хоч це парадокс і мовчати, а суди Пилсудського ухвалюють такі вироків проти комуністів.

Отже, смертний вирок у Львові є не тільки акт помсти фашизму проти комунізму. Він водночас доводить, як далеко пішов Пилсудський у готуванні, щоб повторити похід 1920 року, він доводить, як Пилсудський уже тепер урядом на Західній Україні з допомогою військового стну.

Трудящі всього світу повинні разом із польським пролетаріатом розвинути якнайенергійнішу акцію, щоб врятувати кровавих рук катів жертви львівського суду. Ця акція є не тільки акцією для врятування життя трьох товаришів, воно мусить бути етапом у боротьбі робітників і селян цілого світу для оборони першої держави робітників і селян.

К. Леський.

1905 РІК НА ВЕЛИКІЙ УКРАЇНІ.

Неспокійно було в селі. З тої ночі, як сходились у лісі й покляли забрати панову землю, минав цілий тиждень, але нічого не вдалось. Всі напружено ждали, а чого саме — ніхто добре не знав. Одні одні говорили, а другі — друге — і з тих розмов спліталась сітка, в якій ні кінець, ні початку. Бастувала чужака, бастували робітники, скрізь було глухо, каламутно, самотно якоесь, і тільки граки чорним ланцюгом крили взаємні із світом село...

Щось діялося навкруги. Мов наближалася градова хмара, а — звідки приїде, де впаде й що зачепить — не звісно. Важко, тривожно дихалось усім у ті похмурі дні, і неспокійно митали довгі осені ночі. Якби хто крикнув на пробі, бовкнув несподівано дзвін або розрізав густе повітря пострілом рушничим, люди вибігли-б із хат та кинулись один на одного!

Земля і Воля!

Біля зборні зібрався весь мир. Село спустіло. Самотою повзи між хатами брудні дороги, наче плазували чорні гадюки, вітер скуб солову по стріхах, а на розрізі городи спускались хмари ворон.

Яксь баба, вилізши з хати, трималася за стіни й сердито кричала в густоту:

— Де люди? Горит, що? Гасне? Де люди? Горит, що? Ніхто не обзивався до неї. Тільки вітер стукав дверима по покинутих хатах, корови блукали по дворах та гриміли собі-самі поміж рогами сухого літця.

Помалу народ вертався із зборні.

Двоє ідуць.

— Чув? Спобода, поли, а яка поля?

— Хіба я не знаю? Бити цапів.

— Розібрав одраку. Далеко по полю, щоб чорний парок стрібиш наші. Котрий, значить, жалеє з людської праці!

Баби:

— Як будуть розбирати землю, вийди в поля, а тільки тільки руду карують.

— А мій капиш по парку гуєш на роки й... Такий хороний гуєш... Було що вийти. Не заберемо ми — візьмуть чужі, а пан така ж пань...

Звісно. Не даваймо нікому свого.

Народом разом сповили

— Ні, краще Мажугу.
— Пішить притовор.

Нові господарі.

Панський маєток перейшов до народу.

Ніхто так щиро не дбав про "народне добро", як Прокіп. По цілих днях він вештався од стодоли до стайні, од обори на тік, видавав челяді харч, кожим обрік та зерно птиці. Скрізь сам доглядав, скрізь робив лад. І все записував у книжку, щоб знали, що куди й скільки пішло. Хитав головою й дивувався — який полад. Ні, таки а папа поганний господар. Пропадало добро без хазяйського ока. Треба хліб молотити, а машина й досі стоїть без направи. Плягги поржавіли, бо грошей не було. Тоді порадилися, разом, і Прокіп повіз продавати пшеницю.

Всі троє обієднались у конторі, в чий кімнаті, де жив єконом. Жінка намагалась, щоб Прокіп почував удома — її було чудно без хазяїна в хаті, але він і слухати не хотів: його обрали — і тут його місце.

Жага помсти.

Хоча сміявся і погано сміявся.

— Стережете панське добро? Ха-ха! Пильніуйте, пильніуйте, щоб не пропало. Подякує пан, як поверне назад. А як же... Зеленкуваті очі скакали в нього, як жаби позад болотом.

— Він дума один із другим, що як пан утік, то вже й пропав. Якраз! Такий не загине. Пажене козаків поше село та й шусть у тебе хату. Спасибі вам, люди, що зберегли. На твоїй стіні запише подяку. Ні, коли хочеш робити, то роби так, щоб він не мав охоти вертати, щоб йому пуста смерділа. Вилури димом і вогнем... Зрівняй усе з землею, щоб було голі наче долина...

Хоча тивав грубим ланьде у долоно.

О!... Як долина.

Помста.

Бий усе!

І накидалися на все? Намагалася роздерти стільці за ноги, а коли не вдалось, біли ними об землю й насидали грудьми, як на живу істоту. Мовчки, зціпивши зуби. Білки амтотіли скло з етажерки дощем черепків, щоб під молотками оспалялася з вікон, як із дерева цвіт.

П'яніли все більше. Хотілося чути лише брязк, стук, тріск, передсмертне хрипіння кожної речі, яка так само тяжко конала, як і жива істота.

А ролів Хомі не дававсь. Чорні блискучі боки його коноля і западалися за кожним махом кілка, але він усе ще тримався на ногах, тільки втупіло, як звір, стікаючий кро'во'.

Потривожений пил, що домігав спочивав у меблях, тепер курився димом, крутився в повітрі, роблячи світло жовтим і каламутним. Все злилось в однім божевіллі. Люди пішли його один в одного з очей, з передсмертного жаху скалічених речей, криків скла й металю, із стогнання струн. Веї ті оцмані джжж докучили спинки, червоний дим погали, шматки панелі, пустака руїни будили ще більшу жагуду, шматки панелі, пустака руїни будили ще більшу жагуду, шматки панелі, бити і ноги без тям тонтали зпичене вже, а руки шукали поного.

Андрій одною рукою замаз галузку життя тріскач, розсипав зерно і виводив. Ага! Ти ролів! Уривався христіньким під каблуками.

Хоча з перекривленим ротом, весь мокрий, бісцач од погу.

— Чулиге, діти! Прийшов наш день. М. Коцюбинський.

Саскечеван перебирає природні багатства. Від і серця широкі багатства Саскечевану перейшли від контролю провінціального уряду. Прем'єр Бандерсон сформував новий департамент природних багатств, в яким він є міністром, а Джан Барнет з Ріджамі є його заступником.

ХТО В РУМУНІІ НА ТРОНІ.

А в Румунії на троні сидить блазень у короні.

Царів, цесарів та королів призначено не тільки за великих людей, батьків вітчизни, але за майже святих. Російського царя в церкві завжди називали: "святішого і самодержавнейшого".

Французький капітал коронує шпанського блазня на румунський трон. На короні вінок з гармат, спрямованих проти СРСР.

Недавно тому прибав до Букарешту, столиці Румунії, королівський волокита Кароль і "селянський уряд" Манію проголосив його королем Румунії. Історія того "славног" короля досить таки цікава. Коли його мамуна має за собою рижні "коцфанешті", то Кароль їх має більше й голосніші.

Ще парубчком Кароль бродяжив, скандалив і залюбився та морганатичним шлюбом оженився з якоюсь Лямбріно. Довгоносий батько Кароля, прикриваючи власні роги короною, позбавив за ту Лямбріно Кароля наслідства на престол. Каролеві це було байдуже.

Але... лобка навкучила, Кароль вернув під "високу руку" батьків, оженився з грецькою княгинею Оленою і став знову наслідником. Лямбріно викинено на королівський смітник.

Не довго попався Кароль з Оленою. Знайшовши собі якусь Лупеско, він зрікся трону й чкурнув з нею до Франції "на теплі води".

Коли король Фердинанд протягнув ноги й роги, королем Румунії проголошено Михася, шістьлітнього сина Кароля. Був з того Михася дуже "мудрий

державний муж", який кожнім правив державними ділами, то поса йому втирали поковіки. Коли садовили на трон, то підстеляли церагу.

Румунія мала "селянський уряд", французького дорадника — і всі державні діла йшли, як по маслі. Хоч обидві королів — Олена й Марія — часто заводили між собою драчу, то державного перевероту від цього не передбачалося.

"Селянський уряд" Манію урядовав, каса державна порожніла, ніхто грошей не позичав — це в державі.

З другого боку — Кароль у Франції усе, що дісталося йому в наслідство, процидирив мадам Лупеску осточортіла.

Та поговорка каже, що "світ не без добрих людей". Надто, кажуть, французи є дуже добрі люди, джентлмени. Щоб якоюсь врятувати справу, посилають вони до Румунії перше генерала Бертело, потім міністра Лупера, а ті нашіптують Манію:

— Дурно ти селянський (походження його селянське від того, що їсть хліб, випродукований селянами). Хіба ж ти не циганського роду? І гроші будуть і король буде справжній, й коцфанешті знову буде, тільки готуйся до війни проти СРСР, пльонь на самий хвіст фашистові Муссоліні, заявися за Бріановою Пан-Європою, поцілуйся з Пилсудським... Ну й якої ще тобі болячки треба? — Згодя сказав Манію. — Але як же буде справа з королем, де ми його візьмем? (Так і видно, що дурень ще, хоч міністер.)

Лущер свиснув і на землю Букарешта з аероплану спустився Кароль. Радість велика всіх охопила, тільки Олена замкнулася в палаці й через вікно дивилася, скільки королів привіз з собою Кароль із Франції.

Манію, прем'єр "селянського уряду", перший поцілував патинчик праблудного короля і склав йому до ніг свою владу.

Ну — а далі... все як по маслі.

Так засів на румунський трон — блазень в короні.

Мусій.

РІЛЬНИЧІ ВІСТІ.

Добра порада для фермерів.

Александр Леге, голова федеральної ради в Злучених Державах, капіталіст, який має подбати про те, щоб поправити обставини американських фермерів, вже найшов спосіб, як це зробити.

На конференції рільничих експертів, правдоподібно таких самих як він, Леге заявив, що американські фермери мусять зменшити засівну площу червоної м'якої пшениці на 25 процент. Тоді вони зможуть поправити теперішні світові ціни і дістати за свою пшеницю два рази більше, як дістають зараз.

Донга посуха в Злучених Державах, яка знищила кукурудзу, дасть змогу американським фермерам годувати пшеницею худобу і тим самим зменшити експорт американської пшениці, що відібється корисно на цінах.

Рільничі експерти, які були присутні на цій конференції, швидко погодилися з пропозицією цього "славног" голови фермерської ради і ухвалили резолюцію, яка попрає пшеницю зменшити засівної площі пшениці та годування пшеницею худоби.

Посуха в полудневій Саскечевані.

Положення фермерів в полудневій Саскечевані є дуже критичне. Минулого року по-

суха знищила там засіви, а цього року сталося таке саме. Вигоріло не тільки збіжжя, але і трава.

Саскечеванський уряд заявив, що він постарается спроводити до полудневого Саскечевану сіно і іншу годівлю для худоби з тих околиць, які мають цього подостатком. Розуміється, задармо він це дасть фермерам нічого. Треба буде виплачувати цю "допомогу" з процентом.

Таксамо обіцяв уряд дати сиромогу заробити тамошнім фермерам трохи грошей при будові провінціоньних гостанцій.

Ломлять пулеві контракти.

Що пулева ціна на збіжжя не задовляє членів пулу вказує на це велике число домань пулевих контрактів. Недавно один фермер з Борджіс, Саск, заплатив пулові \$500 капи, бо продав свою пшеницю приватній компанії. В Рутіла, Саск, інший член пулу заплатив \$200 за зломання контракту, а в Сінтулага ще інший фермер заплатив \$100.

Та помімо цього фермери будуть падати продавати збіжжя позу нуль, бо пулева ціна за збіжжя, яку пула буде давати цього року, заведе чи вистарить на покриття рахунку за молочення і за шурки до жин-

3 області господарства і науки.

КООПЕРАЦІЯ І РУХ ПРАЦЮЮЧИХ.

Чи ми віримо в кооперацію? Що то в співділання? А вжеж що віримо! Багато віримо! Але ми не віримо, що в теперішній капіталістичній системі продукції і під капіталістичною владою кооперація може поможти багато трудящим. В це ми не віримо, бо знаємо з прикладів в минулому і зараз, що капіталістичні методи використати кооперацію для себе. Тільки їх в них допустити! Далі ланки капіталісти стараються від першої хвилі узалежнити кооперацію від себе.

Берімо, наприклад, канадський пшеничний пул. Річ знаменита, як би не це, що він є під контролем банків! Пул це має своїх грошей платити фермерам за пшеницю, коли вони привезуть її до пулевого елевейтора. Він платить банківми грошми позиченими в банках на процент. А раз він виводить гроші, так він не може вповні бути незалежний від банків.

А чому пул мусить позичити в банків? Як би були в Канаді державні банки, як є зараз в Радянським Союзі, так ці державні банки позичали би пулевою товариству грошей. Дали, якби в країні була влада працюючого населення, а не влада пануючої класи, панів капіталістів, буржуазії,—так ця влада сприяла би коопераціям. Тимчасом панська влада того не робить і хоч вона ніби то не кооперативна, а на ділі вона за буржуазію, бо це ж їхня влада!

Тому ми є за кооперативним рухом серед працюючих, але тільки як засіб боротьби з усунення панської влади. Ми віримо, що повна кооперація буде можлива тільки під владою самих трудящих. В цій цілі ми є за такими точками:

РОЗГОВІРКА НА КООПЕРАТИВНУ ТЕМУ.

Думаючи про можливість засновання кооперативного стору в даній місцевості, є неможливо вложити низку правил або способів поступовання, які були би добрі однаково в кожній громаді. Є певні місцеві умовини в кожній околиці, які треба брати на увагу після їх важливості та які може вимагати іншого поступовання в кожній місцевості цієї околиці.

Але є деякі фундаментальні вимоги, які дадуться застосувати в кожній околиці, а без яких навіть коли б лиць одної бракувало, не можна числити на успіх. В таких случаях ліпше затриматись з заснованням кооперативу, як зачати не провірявши, чи всі ті потрібні умовини є.

Ці вимоги можна поділити на чотири групи і для вигоди вони є позначені, як слідує:

1. Треба дізнатися політику кооперативу.

Не вистаряє, коли гурток одинач, можливо лиш дозін або два, школярище за діло заводити кооперативне товариство і вони своїм запалом та агресивною неспією заагітувати і захопити другіх стиги членами товариства та підняти одини або кілька уділів не позиваючи гурткового зацікавлення до кооперативних справ і тихих уділів. Треба, щоб в громаді було ширше, загальне бажання мати кооперативне товариство підприємство. Треба, щоб в ширшій громаді було дух співзвучності для кооперативних зацікавлень як усіх початку через моральне і матеріальне підтримання в ділах і до-

Але ось де кооперативне освідомлення є дуже потрібне. Припустім ви зачепите кооперативну торговлю. Сторник, з яким ви досі вели бізнес, обнизить свій маргінес профіту і обнизить ціни так, що кооператива, не знаючи наперед, які в неї будуть кошти, звязані з діловодством, не зможе обнизити своїх цін до того самого степеня. Чи схочете ви посто- яти при кооперативній торговлі? Чи є у вас настільки кооперативної свідомості, щоб ви запитали себе, а на що то сторник обнизить тепер ціни? Чому він передше, як ще не було вашої кооперативи, не обнизив цін? А цього треба сподіватися в кожній місцевості, що так станеться, але треба розуміти, що це обниження цін є тимчасове лише, що воно має на цілі розбити вашу кооперативу, а як її не стане, ціни знов підуть вгору!

Треба пам'ятати, що приватний бізнесмен веде своє приватне діло для зиску, а зиск, це ця надвижка, яка остає йому по оплаченні всіх коштів услуги, яку він вам дає. Треба отже пам'ятати, що це боротьба приватного бізнесмена, який шукає зисків, з кооперативом, яка стараєсь усунути несприятельний визиск. А далі, що коли ви постоїте при своїому, приватний бізнесмен перестане знижувати ціни, бо йому не по- платиться лиш відбирати свої гроші, а не мати тої надвижки зиску, якого він шукає.

Лише одно, що може унеможливити кооперативу не дати купувати заощадження, це є невідповідне ведення діла. Коли так сталося б, кооперативне освідомлення член буде домагатися від заряду, щоб усунути неточність, але не відійде від своєї кооперативи. Натомість кооператив неосвідомлений член скаже: «о, це не так іде, як повинно і мене тут не треба» — тай відкаже на бік, або й других відтягає.

3. Вміла управа.

Управа всякого кооперативного підприємства буде такою, якою зробить її ті, які є власниками підприємства—тоб то члени. В кооперативі члени вибирають заряд, який називає управителя. Відвічальність отже за управу зачинаєсь в виборі заряду. Тому треба вибирати не своїх кумів та приятелів до заряду, але людей, які є найздібніші, хоч вони й не ваші приятелі! Треба вибирати до заряду найздібніших оліанців в околиці! Це перший крок до доброго ведення кооперативного діла.

Дійсний управитель бізнесом, очевидно, має важку позицію і успіх або неуспіх, залежить у великій мірі від його змагань і старань. Тому він мусить посягати в собі цілковиту відповідальність, ширшу віддічальність до бізнесу і хоч середній бізнесовий хист. Він повинен розуміти правильність кооперативного руху і кооперативних засад. Як цього в него немає, він успіху в кооперативі не зробить і він буде розчарований.

4. Стільки капіталу, скільки бізнесу.

Ми часто чуємо твердження, що великий відсоток упадку кооператив в минулому треба приписати бракуві достаточного капіталу, але капіталу не буде, як не буде бізнесу. Як удавці не попитатимуть своїх кооперативів, як вони ходять звязані з цю услугу, звичайно лістає якась надвижка і вона належить до покунців, бо від них вона приїшла в першу чергу. Й отже асертгаєсь цілу долю лише частинно покунцям пропорціонально до суми, яку кождий дав вконтрибувати. Подорожні не надійшли постанови в свій статутами.

Д. Я. П.

ДЕЯКІ ЧИННИКИ ПРИ РОЩЕННІ ЗИМОВОГО ЖИТА.

Авторами цих рядків траплялося бачити декілька піль озимого збіжжя в Манітобі і коли він здивовано запитав фермерів, в яких він бачив це озиме збіжжя, вони пояснили свої методи сіяння.

Наприклад метода, яку практикує т. Батіг в Мелеб, Ман., є дуже цікава і зовсім випробувана. Він засіває пізною весною ячмінь і сіє його враз з житою або пшеницею. Ячмінь збирає він ще того самого літа, а на стерні зачинає розгартуватися озиме жито та пізною осенню худоба має з него добре пасовиско. Тільки треба уважати, щоб вона не занадто його випасла до землі та не дуже столочила стерню. Коли стерня висока, через зливу задержується в ній сніг та вкриває жито і так його хоронить перед зимозиманням.

На другу весну жито зачинає скоро рости в гору так, що навіть пан молочий, хоч який він сильний з другим збіжжям, не годен жита догонити і мусить піддатися! Жито його заматює! Таким чином є не тільки кожного року прихід з поля, бо першого ячмінь і пасовиско з жита в осени, а на другий жито, яке доходить при кінці липня, але і поле вичищується від бур'янів, а головню від молочію!

В другого фермера, т. Андрейчука на Фішер Бренч, Ман., росте прекрасна зимава пшениця, сіяна вчасно літом на парині або на свіжій прерії. Але це пшениця, як гай, велика і довжелеза!

Значить, є вже сям і там між нашими фермерами поступовіші фермери, які знають як фермерувати, щоб меншим накладом коштів мати більше видатності з землі та більше приходу.

Якщо є де фермери, які ще більше могли би нам розповісти про управу озимини, радо помістимо в часописові для науки і користі других. Не тримайте свій досвід тільки для себе, але подавайте його до відома широкому загальному фермерів.

Видатність озимого жита.

Після досвіду зробленого на досвідних урядових фермах в Індіан Гед, Саск., виходило би, що коли сіяти саме жито, так там найкраще видало воно, коли було засіяне між 10 а 15 вересня. Тоді видаток був окол 32 бушлів з акра. Сіяне в липні дало від 22 до 25 бушлів з акра. Сіяне в серпні видало окол 27 бушлів з акра.

Тому хоча б озиме жито сіяє т. Батотом в Мелеб, Ман., і не видало такої кількості бушлів з акра, він мав прихід з ячменю! Далі він вижав ячмінь з верхками житнього стебла і його ячмінна солома була далеко краща, як сама ячмінна солома, а до цього він мав матиме ще безпечно окол 20 бушлів жита на акер. Значить, його метода є ліпша, бо пізнього року поле не спочиває. Напавки, він говорить, що коли відтак в житинім стерниці посіяти пшеницю, так вона видає краще, як пшениця в пшеничній або навіть в новій парині. Очевидно, якщо рік добрий.

Дивельний матеріал є дорогий. Нерозумно роблять отже ті шкільні трості, які думають, що школа є тільки для дітей. Вони повинні подумати добре і зрозуміти, що школа є для старших і що всякий мітинг, не робить ріжницю, хто його скликає, є до певної міри поучаючий. Як він не вчить нас, як то панська класа задурює нас, так він приучує людей сходитися разом і застановлятися над своїм положенням.

Ми не за тим, щоб віддавати школу на такі мітинги цілком безплатно. Ми говоримо, що навіть через такі мітинги будинок частинно зуживається і тому треба рахувати за певну умірковану суму, як винагородження за шкільну салу. Так само як є в околиці яке товариство, а не має свого приміщення, шкільні трості повинні дати йому приміщення в шкільнім будинку та зажадати уміркованого винагородження.

МИ ПРОТИ ВСЯКИХ НЕРОБІВ.

Між фермерами є часто помилкове поняття, що організовані і свідомі робітники обороняють тих членів з робітничої класи, які не хочуть працювати. Бачите, є ріжниця між тими, які не працюють, хоч хочуть, але не можуть знайти праці, а тими, які цілком не хочуть працювати.

Перші, це працівники, яких капіталістичний визиск викину на вулицю без праці і без средств до життя, а другі, це лінохи, яких ми побороємо всею силою так само, як панських неробів капіталістів!

І коли класово свідомі робітники говорять про робітничу класу, то вони говорять про тих чесних робітників, які хочуть працювати, а не жербати милостині. Так само, як класово свідомий робітник рілля, або як тут зовмо фермер, говорять про фермерів, він має на думці тільки справжніх фермерів, то є таких, які на фармах мешкають на фармі самі працюють та з цього живуть. Є ще інші «фермери», які мешкають по містах та мають якісь офіси або бізнеси, а накупили фармів на спекуляцію, або забрали за моргедж від справжнього фермера і тепер наймають робітників та ними доробляються. Це не є фермери, а кулаки або куркулі. Це фільварчники і старокраєві дідачки. Таких треба також поборовати.

Є багато чесних робітників, але класово несвідомих і вони не належать до класової організації, ба навіть часами проти неї виступають, але це через брак доброго освідомлення.

РІЖНІ ВІСТІ З КАНАДИ.

Слабий врожай в полудневій Алберті.

В Траверс, Алта. один фермер скопив комбайном 320 датковців за свої гроші. Як не за свої гроші, то за позичені, які описля треба буде їм віддавати, отже все одно це за їхні гроші. Подруге, на фармах це не є в місті. В місті є всяка нагода для дорослих піти вечерами на ріжні вкладки, відкрити, дебиті або які інші корисні і поучаючі підприємства. Але на фармі цього немає і тому на фармі школа повинна бути осередком життя цього шкільного округу! Не в одному місці бачити, є школа і зараз коло неї, або де недалеко, є фермерський дім, або пародий дім, або який інший будинок для громадських сходів.

Подумати тільки, який подвійний податок! Шкільний будинок коштував купку грошей, а зараз тоб і такий фермерський будинок коштує купку доларів, бо на преріях бу-

Всяке таке товариство є корисне тим, що вчить людей гуртуватися. І не робить ріжницю, що таке товариство не всім подобається, воно є корисне, бо навчає людей скупчуватися та громадитися. А це вже є поступ!

Чи не ліпше, щоб всякі такі товариства мали змогу гуртуватися в школі і вечерами ходити до неї та платити тростісам якесь малу оплату, як щоб школа мала стояти порожньою вечерами? Будинок всеодно старіється, чи в нему є хто, чи нема! Тростіси повинні це пам'ятати.

Між нашими співгромадянами є дуже мало народних або фермерських домів, по англійськи так звані «комюніті голс», але вони всі свої сходи-ни відбувають в шкільнім будинку, ба навіть заходять танці там відбувають і в цім нема нічого страшного, бо такі заходи відбуваються в них дуже примірно.

Вони дуже часто не належать до ніякої організації, або належать до ворожої якоїсь організації, яку основано панськими пристлужниками навмисне длятого, щоб там притягати робітників та закрити перед ними правду, а виставляти їм неправду і вмовляти, що це є правда. Є сотки всяких таких панських організацій. В багатьох фермерів ще теж не пробудився дух свідомості і вони теж цілком масами або проти організації своєї класи, або ніде не належать та підчас важливих хвиль йдуть по стороні панської класи, заагітовані масними словами панських агентів!

Тому коли говорити про працюючих, так в першу чергу треба мати на думці всіх тих членів працюючої класи, які вже освідомились і знають, що працююча клася все витворює і вона то витворила всі маєтки і всі багачтва на світі. Дали треба розуміти всіх тnx, як членів працюючої класи, які є чесними працівниками, але це не є освідомлені. Їх треба всіма силами освідомляти! Але не треба включати тут діточків та свідомих шкідників.

І найбільшою задачею класово свідомих одинач є освідомлення своєї класової гзети є найважлишою роботою кожного класово свідомого члена працюючої класи. Він навіть повинен до певної міри забувати на свої власні потреби, а ширити освідомлення неосвідомлених через поширення свого часопису і тих поглядів, які його часопис ширить!

Слабий врожай в полудневій Алберті.

В Траверс, Алта. один фермер скопив комбайном 320 датковців за свої гроші. Як не за свої гроші, то за позичені, які описля треба буде їм віддавати, отже все одно це за їхні гроші. Подруге, на фармах це не є в місті. В місті є всяка нагода для дорослих піти вечерами на ріжні вкладки, відкрити, дебиті або які інші корисні і поучаючі підприємства. Але на фармі цього немає і тому на фармі школа повинна бути осередком життя цього шкільного округу! Не в одному місці бачити, є школа і зараз коло неї, або де недалеко, є фермерський дім, або пародий дім, або який інший будинок для громадських сходів.

Подумати тільки, який подвійний податок! Шкільний будинок коштував купку грошей, а зараз тоб і такий фермерський будинок коштує купку доларів, бо на преріях бу-

СТОРІНКА НАШИХ ЧИТАЧІВ

МАНДРІВНА ДІВОЧА МАНДОЛІНОВА ОРХЕСТРА ТУРФДІМ З ВІННІПЕГУ ВДОРОЗІ

Прудгом, Саск.

Вінніпегська Дівоча Мандолінова Орхестра полишила Вінніпег 4 липня ц. р. в 3 год. пополудні. Ще від першої години пополудні почали мандоліністки сходитися зі своїми родичами до УРД у Вінніпегу.

На сьнярській станції крім родичів зійшли багато товаришів і товаришок, щоб попрощатися мандоліністкам в дорогу. Прощання, як звичайно, були плач, радість і щирі побажання товаришкам в дорогу. Потяг рушив з Вінніпегу в 3.15 год. пополудні.

Ще довго-довго дивилися одні за одними та перекалювалися веселими і широкими словами.

Ми прибули до Портедж на Прері.

Перша місцевість була для нас Портедж на Прері. Прибули туди окол 5 год. пополудні. На станції стрінули нас товаришки і товариші, які зараз забрали нас та ваші речі до Укр. Роб. Дому.

Дівоча Мандолінова Орхестра прибула до Брендону.

В Укр. Роб. Домі всі знайомилися з мандоліністками, діригентом, т. Патеком та товаришем і товаришкою, які допомагали орхестрі в обідній. По щирій знайомості всі розійшлися на вечеру до місцевих товаришів і товаришок.

По вечері відбувся концерт. З причини гарячого вечера концерт почався окол 7 години. Сяла УРД була заповнена. Кожну точку концертної програми публіка вітала довготривалими оплесками. У половині програми т. Войтинши, який обідав з орхестрою, заговорив про завдання такої то обідньої Дівочої Мандолінової Орхестри та взагалі про значіння її праці ТУРФДІМ. Другий день товариші і товаришки врядали нас на станцію й ми, попрощавшись, виїхали до Брендону.

В Брендоні встроили підряд три концерти.

У Брендоні теж на станції стрінули нас товариші і товаришки. Вони забрали нас до свого Укр. Роб. Дому й там розподілено нашу музичну дружину на квартири. У вечер концерт у англійській галі. З той причини, що в Брендоні в той час відбувався експозиція, а також галі не було доповнірної, публіки не було багато. Все ж таки концерт вийшов дуже добре. Другий день, в неділю, відбувся концерт в Укр. Роб. Домі. Номимо того, що було гарячо на 96 степенів полове зерна, людей було так заповнено, що багато вернулося додому. Отже з той причини ми були примушені дати ще один концерт, тобто третій у ряду в Брендоні, поби дати спробувати бути на концерті й тим людям, що вернулися додому в неділю.

В понеділок і неділю свідки УРД була переповнена. Кожну точку ради б почути публіку на двох рази. Великим успіхам користуються такі союетки, а головню т.ка Анна Мандолінова, яка співала, а також Анна Мандолінова, яка співала на скрипці. Любувалися люди також виступом маленького Микити у танках та сніп й маленькою т.кою Кузюк. Великим призначенням користуються також діригент т. Патеко, що мав шкільну добре орхестру техніку. У половині програми виступав промовою т. Войтинши. У своїй промові похвалив товаришів, що вони прийшли до нас в Брендоні в той час, коли ми тільки починали нашу роботу.

Вечером почали концерт. Люддей прибуло повно, що не вміщаються в сальо. У сальо гарячо. Кожну точку витьоб довготривалими оплесками. У половині програми відбулася промова організатора. Так і видно, що публіка заінтересована, вміє цінити такі концерти. Бінфейт, де околиця фармерська, одначе, в там і кілька вуглевих копалень. Юній там немає ніякої. Обставини при праці жалюві. Платня чи не найвища в Канаді в такій вуглевій індустрії. Ваш-гаву немає. Одним словом, буда, хоч і так, й саме це заставляє робітників організуватися і вчитися. Концерт скінчився, публіка почала розходитися, а тут знову починається друга музика, цим разом природи. Блискавиці, біють громи, дощ ллє як з ведра, трудно й на діві вкаається.

Другий день по обід всі дівчата пішли купитися до ріки. Поплюскавшись у воді з шнотора години, дівчата чуються свіжіші. У вечер концерт знов. Публіки повно, як і попереднього вечера. Як і попереднього вечера публіка з великим ентузіазмом вітє кожну точку. Як же не вдовольняє, коли програма цілком нова, костюми цілком інші, бо одного вечера дівчата були вбрані в червоній однострбї, а другого вечера в народніх, українських. По скінченні другого, а зареком і останнього концерту в Бінфейт, вигадали принципіальні промови від місцевих організацій. Цим закінчилися два концерти в Бінфейт.

На третій день, тобто 10 липня, в 11 год. рано виїхало нас з Бінфейт до Ріджайну.

Хоч в Ріджайні безробіття велике, на концерт прибуло багато трудящих.

говорити про сїдуючу місцевість, Ріджайну. Сама згадка про Ріджайну заінтересувала товаришок. Перш всего чули вони, що в Ріджайні є новобудований Укр. Роб. Дім, там є сьнярська організація ТУРФДІМ, як у маленьких містечках, чи фармах, знають товаришки ще й деяких товаришів і товаришок в Ріджайні, а нарешті цікаво їм побачити одне із найбільших міст в західній Канаді.

Ще кілька миль до стації а товаришки вже нетерпеливо з мандоліністками в руках очікують, дехто в дверях, дехто в лапці й вожде наготові висіти якнайкорше.

На стації стрінули нас товариші й товаришки, а між ними реім мандоліністкам знапі тов. і т.ка Гнатюк, якй довгий час перебували в Вінніпегу. Пішли ми до УРД. Там по близькій знайомості з товаришками й товаришками розмовляли нас на кватирі. Там їм забрано мандоліністок на квартири, ріджайнські товаришки приготували вечерю в Укр. Роб. Домі для нас. По вечері почали концерт. Люддей прибуло повно, номимо того, що тут помітне велике безробіття.

Кожну точку концертної програми як і вєсоди, приймають довготривалими оплесками. У половині програми відбулася промова організатора т. Войтиншина.

Другого дня місцеві товариші й товаришки зараз забрали мандоліністок зі собою на прохід по місті, трохи в парк, відвідали парламент, де «кується доля людей», повиходили сходами на самий верхок парламентарного будинку, звідки побачили ціле місто Ріджайну. У вечер концерт ветропан знов в Укр. Роб. Домі, тільки в інших костюмах та цілком іншою програмою. Як і попереднього вечера було людей повно.

На закінчення другого а зареком і останнього концерту в Ріджайні від місцевих організацій зложив подяку юнацькій орхестрі та вінніпегському відділові ТУРФДІМ, що вислав її на обідку, тов. Гнатюк. Йому у відповідь від орхестри та вінніпегського відділу зложила подяку т.ка Микца. Великою несподіванкою було, коли на сцену повинився маленький 9-літній тов. Поньяк з квітами в руках і від шкільної діворки зложив подяку, а також китицю квітів т. А. Микца для юнаків орхестри. Другий концерт як і вєсоди, закінчився «Інтернаціоналом».

Сїдуючого дня був відїад до Мус Джо. І знову громада товаришів і товаришок врядали нас в дорогу.

Два дні гостинних виступів ДМО в Мус Джо.

У Мус Джо на стації очікували нас товариші й товаришки. Від стації миїхались впрост до Укр. Роб. Дому, де очікував нас обїд. По обїді приміщено нас у двох готелях, за які товариші, що тримають оті готелі, не взяли за це нічого, а перетримали нас через два дні даром. Також через цілх два дні товаришки в Мус Джо приготували харчі для ДМО в Вінніпегу в Укр. Роб. Домі. Номимо того, що тут велике безробіття, ще й парати, щоб перешкодити нам, устроили танці, на цей вечер людей було так багато, що сьня Укр. Роб. Дому ледве вміла їх помістити.

Кожну точку концертної програми публіка вітє довготривалими оплесками.

На другий день всі товаришки з ДМО пішли в ріку купитися. Виходились доводі, у вечер знов виступали концерт в Укр. Роб. Домі за добровільними датками. Люддей було обильно шобро. Програма інша, костюми відмінні від попереднього вечера. Публіка цілою

На закінчення другого концерту від місцевих організацій зложив подяку один товариш, а від відділу Секції Молоді товаришка. Від ДМО зложила подяку т.ка А. Микца. В понеділок, 14 липня, товаришки в Мус Джо приготували сїданок для орхестранток в Укр. Роб. Домі, а по сїданку вряджено нас до стації. Зокрема треба зложити подяку уфм тим товаришкам, що дали приміщення в готелі для цілої групи ДМО, що заощадили нам до \$20, й всім товаришкам і товаришкам.

По першій годині пополудні 14 липня ДМО потрапились з товаришками і товаришками, поїздила Мус Джо й подалася до Саскатуну.

Микита Микитив.

Ну, шановні читачі, вибори вже скінчилися і ліберали уєшені вже від влади. Запанують тепер консервати. Ці самі, які обіцяли ліпші ціни на нашу фармерську сметанку. Правда, не самі вони це обіцяли, а в їх імені обіцяли це такі наші власні киринишки.

Вже на останній дні скликали пани до нашої місцевості микитинг і то разом, ліберали і консервати, так що це був ліберально-консервативний микитинг. На останку приїхали ще й комуїстичні і зробили з цього комуїстичний микитинг. Коли комуїстичні приперли ліберала до стїни, він відірвався, що мїг, але викїдї дав ногам знати і пішов далі людям грушки на вербі показувати. Консервативний агент дуже зачав сміятися. Тоді комуїстичні сказав йому, щоб не сміявся передчасно, бо і йому зараз дістанеться. Тоді і консервати дав ногам знати і відїхав з салі.

По промові комуїстичні люди були настроєні на комуїстичну думку і мали всі голосувати на Навізівського. Але видряпався між нас наш «мудрий» Микита і давав микитингити людий своєю старою партією; тобто потягати за консерватами. Наговорив, що зобїт заборонять довг якогось там масла з Нової Зеландії і тоді канадійські пани будуть купувати нашу сметанку більше та ліпше за неї платити.

Людї не застановились добр.

Людий зараз приїмає низька ціна на сметану і хоч комуїстичні пояснювали, що ціна на сметану та всьля інші фармерські продукти залежать від світового ринку збуту, від попиту на тих світових ринках, а попиту залежить від того, чи народ має гроші, чи не має; чи його дуже, чи мало визискали — все ж таки остання «вогїста» промова нашого «мудрого» Микити про дорожю консервативну сметанку збїла багатьох з цїнїтїку. Вони в останній хвили змінїли думку і голосували за консерватами.

Дуже добре! Пожїнемо, побачимо, чи ціна на нашу сметанку піде в гору, чи в долину, чи буде триматися на однім місці. Зараз вона ще в такій ціні, як була. Та й неїли мєєї думки буде в такій ціні корони не схотїть довгїше. Тоді буде менше сметанї і тоді вона сама собою підїде трохи в ціні. Але на сїдуючю весну вона знов буде дешева. А чому вона буде дешева? Та по просту тому, що бїдшота не в стації її купувати. Багатї всїї не зїдять, бо як сказав сїдуючї. Приєташ в нас на мїтїнгу, нешї дошунїл бї, як бї тільки самї нашу сметану з одного Фрейзервуд зїли.

Ідїж Микито сметану.

Що ж тоді буде нашим микитинкам, які так микитингї? Фармери говорять, що буде цілком слушно дати тоді таку сметанку паному Микитї, щоб їм, а як не схоче, так иїти йому в хилку. Схватуї його в сметанку, щоб тимим руськїї мїєнь, який казав, має 12 раз по 12 мїєнцї.

китинків, що за консервативні гроші микитинг, було поно по всіх кольонїях і вони то єпричинили, що багато людий в останній хвили дались намовити агентам та голосували за панським кандидатом. Тимсамим не дали спробити своєму чоловікові піти до Оттави і протестувати проти визиску та несправедливості. Там голосити на ціле горло, що наші фармерські продукти є тому такі, що приї дуже визискують, що посередники дуже заробляють, що бїдє населєння в мїєтах не має праці і не може купити наших продуктів, отже що треба усунути визисек через усунєння панів від влади, через встановлення влади самих працюючих. Тодї пани, почувши цей неприємний для них голос протесту і правди, були б або цєсь зробили; щоб той голос заглушили або фармери і робітники в мїєтах почули бї та сказали бї своє слово. Тодї був бї «чєс» на ліпші ціни за наші фармерські продукти.

Через Микитив вся бїда.

Але тим, що ріжні микити намикитили, ми ціни на свої продукти не піднесемо, ані безробітні не дістануть праці. Але Микити дістали куку в руку і змачїли трохи ліпші пєски, микитили неосвідомленого брата. І через тих микитинків вся бїда на свїті! Сам простий народ знайшов бї дорожю, але микитинки зводять його з неї кожним разом, як він, той народ праці, хоче нею їти! Та буде колєсь і тим зрадїкам і Хрунїям від народа. Вони перші запанять за це народові!

Для нас фармерів на фармах з цих виборів одна наука: нам коєчно треба зачїнати пригтовлятися до виборів від тепер вже через основання в кожній місцевості освітньої організації Товариство Український Робїтничо-Фармерський Дїм. Тодї ми не будемо саухатї микитинків, тільки підємо своїм розумом всї як одні і такі колєсь коєчє поставимо на своїм. Правда є в нас, а не за микитинками та не за нашими противниками з панської клїєни.

Недавний імїграйт.

ЧАС НАМ ПОДУМАТИ ПРО СВОІХ КАНДИДАТІВ.

Калдер, Саск.

Запк цей допис буде поміщений в «Фармерськїм Життї», то в Канаді буде вже по виборам. Все ж таки хочу дещо написати про передвїборчі мїтїнги панських кандидатів у виборчїм окрузі Йорктон та про те, як то ріжні українські агенти розцїбались в цих виборках за панськими кандидатами та кожний зних старався переконати фармерів, що його пан ліпший.

Я хочу передати перобїг мїтїнгу ліберального кандидата МекФїа, адвоката з Йорктону, який відбувся в одній з тутешніх шкїл. Самий кандидат говорив дуже коротко. Він, як звичайно, хвалїв ліберальну партію і казав, що хочє питанї сьнярї за лібералами і за бюджетом Донїга, який буде ліком на фармерські недомоганї. МекФїа не згадав ані єло-нечком про те, що доброго зробив він для своїх фармерів виборцїв.

Фармери трохи бїдують.

Такє сказав другий промовець, український адвокат Стечиншїн з Йорктону. Говоричи про фармерські обставини Стечиншїн сказав, що фармери трохи бїдують тому, що забагато випродукували і не можуть своїх продуктів збутися. Пан Стечиншїн номїняє, бо фармери всє збувають своїх продуктів. Вони збувають вже мїлїонїрїю цїнїтїв, нічого фармери вже її не має, та кїтїтї в її, що вони відїдїли її випродукуванї майже зїдарю. Пан адвокат похвалив фармерам, що з огляду на високу мїтїю тарифу наложєну Америкїю і європейськими країнами

на канадійську пшеницю, тяжко її продати і тому фармери переживають зараз деякі невпїтї, однак це всє тимчасове, бо бюджет Донїга отворить дорожю канадійській пшениці до Великої Британії і «добробут» завїтає знов до фармерських хат. Говоричи про безробіття Стечиншїн сказав, що воно є в їдїм свїті. Однак це також перехоїна доє вїдє, яке незадовго зникне, а головню тоді, коли ліберальна партія знов приїде до влади. Не можна винувати ліберальний уряд за безробіття, бо воно є навіть в Радїанськїм Союзї, де є дїєсно робїтничя влада.

Вміють обертати kota хвостом.

Я дуже їнїувався, коли почув від пана Стечиншїна, що в Радїанськїм Союзї є дїєсно робїтничя влада. Бо як такі єло-ва могли пролізти крізь горло пана Стечиншїна? Та ж редактор «У. Г.», рїдний брат пана адвоката, вїчно пише, що Радїанськїм Союзом править жидї, які знуцають над сїєлянами і робїтниками. Та видно, що адвокат Стечиншїн забувє і сказав мїшвоїї правду. Так, сказав ту правду, про яку вже давно знає канадїйські робїтники і фармери.

На закінчення своєї промови пан Стечиншїн закликав всїх фармерів голосувати на дана МекФїа, бо тільки ліберальна партія обстоєвої інтерєс фармерів і поможе їм знаїти ринки для збуту їхніх продуктів.

Колї одїн фармер запитав пана Стечиншїна хто платить податки, то відповідь була, що ціле канадійське населєння. Для прикладу сказав, що і він платить податок наложєний на сїрїнки, бо він їх вїжає.

Така відповідь не вдовольня фармерів, бо треба було сказати, звідки пан Стечиншїн бере грошей на сїрїнки і на інші рїчї, яких він вїжає. Тому згадалий фармер не вдовольняє такою відповідю пана адвоката і хотїв дальшого поясненїя, та пан голова мїтїнгу сказав, що такє питання не є в нас і хай хтось другий ставить іше.

Тодї другий фармер запитав пана адвоката, чому то ліберальний уряд, який по словам промовї так дуже дбає про інтерєс фармерів, не постаравє зменшити на кілька тисяч платї пановї Торнтоновї, президентовї канадїйських національних залїзниць, але, навпаки, підвищїв його платї на кілька тисяч тисяч доларів?

Пан Стечиншїн відповїв, що Торнтон вартє два рази більшої платї, як не він зараз має. Хоч пан Стечиншїн претендує на дуже вєчного чоловіка і політїкана, то не дав доброї відповідї на питання одного фармера, який запитав його, чи треба сенату.

Ми знаємо, що ліберальна партія говорила коєчє, що сенат треба скасувати, бо він не потрібний. Але пан Стечиншїн відповїв, що ніяке державне тіло не може бути без голонї. Фармер не був вдовольнений такою відповідю пана адвоката і сказав, що хочє питанї сьнярї кандидата, однак голова мїтїнгу сказав, що вже «ту їейтї», бо ще одїн промовець має говорити.

Вибїлає себе перед фармерами

Нарештї забрав слово ще одїн «назначий» український патріот і своєю промовою зачав з того, що агенти опозиційного кандидата нуєтїли чутку, що він мїнуєного року мав дістати від лібералів кілька тисяч доларів. Така погослєка в Брендонї, бо то не він їїм грошї. Він зачав гаратати агентам опозиційного кандидата, також українських панків, але впливавє пан Стечиншїн і сказав, що не годїтєся українцїм свари-тєся за політику та за якєсь там тєсїє, бо є політика з хвостом, а є і без хвоста. Цїкавий я знаї, чи політика пана Стечиншїна має хвїст, чи може без хвоста, куца?

По відповїнанї «Гад єєїї ді-кїн» ліберали закїнчили мї-

тїнг. Мусїли закїнчити, бо присутні зачали ставити такі питання, на які в них не було збїдїности ані охоти відповїдати.

Появився любитель народу.

Зараз таки по скїнченні ліберального мїтїнгу зачавє мїтїнг, який був скликаний в інтерєсі «незалежного» кандидата пана Барбура, мейора мїєта Йорктона.

Тут фармери побачили також українських патріотів, що приїхали агїтувати за «незалежним» кандидатом. Буо тут д-р Цимбалїстїїй з Канорї, одїн агент асекураційної компанїї і одїн фармер.

Я не буду розписуватися над тим, що ці ганї говорили, бо вони напелєли фармерам такїх самих сїєнітїв, як і попередї ліберальні агенти. Скажє їм хїба, що коли пан Стечиншїн титулував фармерів «панї і панове», то д-р Цимбалїстїїй показавє любителем українського народу і говорив: «Народє мїї, дорогий!»

Як бї д-р Цимбалїстїїй дїєсно любив свїї український народ, себто отїх українських визискуваних фармерів і робїтників, то він не агїтував бї за якимсь незалежним кандидатом, що прикрив себе незалежним плащиком, а лїд плащиком бїрєсьє консервативне серце.

Вїд сказав бї фармерам, що нї одїн з панських кандидатів не буде боронити фармерських інтерєсів і тому фармерам треба було подумати про свого фармерського кандидата.

Так, д-р Цимбалїстїїй агїтував за «незалежним» кандидатом, а самий назвав себе прогрєсїстом. Колї так, то чому Цимбалїстїїй не робив за прогрєсївним кандидатом в окрузї Мекєнзі, але приїхав до нас агїтувати за «незалежним», який був нічим нішим, тільки консерватїстом? Видно, що в окрузї Мекєнзі нема того українського народу, який так дорожить д-р Цимбалїстїїй.

Д-р Цимбалїстїїй сказав, що пан Сьєстїїн дуже хоче бути послом, однак шкода його апетїту, бо він не вїїде.

Що нам далї робити.

Так фармери околицї Калдер мали нагоду наслухатися промов агентів панських партїї, які не вартє торбї єїцїкї і вїдслухавшї отїх промов вони питали себе на кого їм голосувати. Оба вони панські кандидати, який не в голові фармерські злидїні, які належать до той клїєни, що живе коштом праці працюючого населєння.

Треба нам завчасу подумати про свого кандидата підчас сїдуючих виборів. Ми вже переконались, що панські кандидати не скажуть в шариїмїтїїї нї одного слова в оборонї фармерських інтерєсів. Фармерські обставини не поліпшуться так довго, як їхніми представниками в парламентї будуть адвокати або такі одїнїцї, що ставлять партію понад добро працюючого населєння.

Берїмєся до організації і до читання «Фармерського Життя», а тоді пізнаємо, яких кандидатів треба буде нам ставити сїдуючих виборів.

Фармер з Калдер.

ТОВАРИСЬКА ПОДЯКА.

Ватїно, Алта.

Оєєю дорожю чуєсь зобв'язаннє подякувати всїм тим товаришкам Із Смоки Лейк, які помагали менї пакувати до вагону мої рїчї, коли то я опусєєв згадану околицю і перєбравєся на новє мїєце.

Оєоливо щїро дякую т. Н. Бєсарабовї, що цілїх три днї страпїю помагачю менї в цїїї праці. Я запєвню всїх своїх товаришів, що їхня щїрїсть до мене останеться в моїї пам'ятї раз на завжди.

З товариським привїтвом, Іван Галїган.

ГОЛОСИ НАШИХ ЧИТАЧІВ.

МИ ПРОТЕСТУВАЛИ ПРОТИ БІЛОГО ТЕРОРУ.

Фом Лейк, Саск.

Під час коли українські патріоти в Канаді розкривали були на "червоний терор" на Україні і заслали свої протести до канадійського та британського урядів та до отой преславної ліги націй, заступниця британського імперіалізму, то евідомі українські робітники і фермери в Канаді скликали також свої протестні мітинги, на яких п'ятували білий терор на Західній Україні.

Про цей терор українські патріоти в Канаді мовчали. Йх дуже болало те, що українські робітники і селяни на Радянській Україні потрапили вкупі з ними себе в панську гнать і вкинути її в капіталістичні смітки. Вони не можуть протести революції того, що вона заставляє всіх користь всіх працюючих в Радянськй Союзі, а коли вони не хочуть працювати, то можуть собі ходити з порожніми жолудками і бути голодними пандами.

Ми прилучилися до протесту працюючих.

На 30 березня ц. р. свідомі члени працюючої класи в цій околиці скликали масовий мітинг, на якому промовці представили присутнім тяжке положення українських селян та робітників на Західній Україні.

Мітинг відкрив т. Зайчук і покликав до слова т. Геліча. Товариш промовець говорив о-коло дві години і досить обширно пояснив тяжке положення українських трудящих мас під Румунією, Польщею та Чехословаччиною. Він сказав, що тільки завдяки продажній ролі нечесної української інтелігенції опинилися наші брати під чужим ярмом. Хай Західну Україну бере самий чорт, лиш коли вона не попадає в руки більшовиків, думали і говорили оті зрадники українського працюючого народу. Вони були свідомі того, що коли Західна Україна прилучиться до Радянської України, то тоді великим зрадником українських трудящих мас, які торгували своїм народом, не буде місяця. Тому вони воліли віддати її польській, румунській та чехословаччій буржуазії, бо все так нападуть на них, що ота буржуазія не забуде за них і час від часу кине їм кістку.

Наочний свідок про гаряди в Румунії.

Вкінці говорив про положення українських трудящих мас на Буковині т. Д. Зайчук, який особито там був і мав нагоду прилучитися до тамошніх обставин.

Тов. Зайчук сказав, що українські селяни на Буковині так обтяжені ріжними податками, що ніяк не можуть їх платити. Тому секретар забирає в них за податки все, що йому під руки попадає. Два рази на рік румунський уряд стягає з селян державні податки. Крім того кожна громада мусить платити великі громадські податки, а яких треба утримати велике число сільських урядників як війта, його заступника, секретаря, нотаря, церковних вартівних, гайдуків і великих інших чортів.

Румунія тримає велику армію, бо вона знає прекрасно, що коли українські патріоти маюли переставити терор на свій спосіб, то ніхто не вступив би в наступний час повстання проти румунського гнету.

Однак і це ніяк не дуже нещасно. Все ж голодом працюючою класою на широких масах румунських боєр. Це ніяк не сприяє до українського

робітників і селян, яких румунська влада забрала до війська і дурить себе, що при помочі отой великої армії, до якої входить велика часть українських воїнів, вона потрапить адержати зрабовані землі.

Всюди долар грає всяку роллю, але в Румунії найбільше. Як мави в кишені \$200, то вбеш чоловіка і нічого тобі не станеться. Даш по кілька доларів кожному судовому урядникові, а судді найбібичне, і вийдеш на волю. Ще і румунський герой зробить тебе. Скажуть, що інтерес Румунії вимагає, щоб ти угував того чоловіка з цього світа.

Земельна реформа в Румунії перевелася коштом укр. селян.

Парцеляція ґрунтів показала ся корисною для ріжних румунських провокаторів. Кожний такий провокатор одержав 20 гектарів землі між українськими селянами, а в заміну за це мав стояти на сторожі інтересів румунської буржуазії і доносити урядові про найменший рух між українськими селянами. Завдяки цій земельній реформі велике число українських селян попало в тюрьму, де існують страшні знущання та катування.

Але про це не говорять нічого українські патріоти в Канаді. Вони скликають на радянську владу, яка віддала землю тим, що на цій працьоті. Вони протестують проти Радянської України, яка вигнала з своїх границь всіх тих неробів і лінохів, що вічно жили потом і кровю українського селянина та робітника. Вони протестують диятого, що самі палкають до тавору лінохів, провокаторів і лавів українського працюючого народу.

На цій мітингу прочитано резолюцію протесту проти насильства над українськими працюючими на Західній Україні, яку прийнято одностайно. Бо це, що за нею не голосувало шось трох тутешніх петлюрівських недобитків, ми не брали під увагу. Така вже їх собача натура служити кожному, лиш не працюючій класі. Та колиш вони одержать за це заплату.

Д. Зайчук, Ю. Боднарчук, голова, секретар.

ПАТРИОТИ БОЯТЬСЯ ІМЕНІ ШЕВЧЕНКА.

Тарас Ман.

Фармери цієї околиці організували пошту під назвою Тарас. Домінільний уряд прийняв нашу апликацію на пошту і згодився на назву ще минулого року. Коли ми мали мітинг в справі пошти, то якраз прибув на нього т. Пристап, редактор "Фармерського Життя". Він ухав до Льовленд на фармерське віде і по дорозі вступив до нас.

Між місцевими фармерами було деяке непорозуміння в справі цей пошти. Це непорозуміння ми старалися поладати на нашій мітингу. На цій мітингу комітет дав свій звіт про те, що до того часу було зроблено в цій справі.

Першій крок відносно пошти поробили члени місцевого відділу ТУРФДім. Вони скликали мітинг фармерів в березні минулого року і на ньому рішено віддати до домінільного уряду апликацію в справі пошти.

Сторою потім ми огримали з Оттави відповідь, що наша апликація буде прийнята якщо ми виповнимо потреби в цій справі форм. Ми це неспішно зробили і були думки, що справа пошти буде повиньчена раз на завжди.

Та в деякі дні, що зникли не переказали думкою друзів, що наша була найкраща і

найкорисніша. Знайшлися такі і між нами. Вони післали до Оттави другу апликацію і собі вкладали пошти. Це роблено невчасне диятого, щоб пошту розбити.

Уряд не хотів розбирати таку лутанину і відписав їм, що дві пошти в одній місцевості існувати не можуть. Ми кликали цих противників до згоди, переконували їх, що не треба між нами ніяких непорозумін і що всі ми повинні згодитися на одну пошту. Деякі вдилося переконати, інші наставляли на те, що вони хочуть мати свою пошту.

Та організовані фармери поставили справу серйозно і заявили, що пошта мусить бути там, де вони хочуть, а почтарем має бути чесний фармер, а не така одиниця, що вічно робить між нами якісь непорозуміння.

Коли на вище згаданій мітингу забрав слово т. Пристап, то наші противники були дуже невдоволені, бо вони згорі знали, що він стане по стороні справедливості.

Тов. Пристап пояснив присутнім, як він попер на цій мітингу, дав нам деякі відомості відносно формування пошти і сказав, що пошту треба зреорганізувати і згодитися на одну, яка була б всім вигідна. Найкраще буде, коли ми дамо пошту нову назву і перенесемо її в інше місце.

Доказ патріотизму.

Вкінці зачалися дискусії, яку назву дати новій пошті. Тов. Пристап піддав думку, щоб назва була коротка. Є в нас один фармер, якого прізвище є досить коротке. Ми хотіли назвати пошту його іменем, але він на це не хотів пристати.

Тоді т. Пристап піддав нам сугестію, щоб назвати пошту "Тарас". Під цю назвою всі ми розуміли Тараса Шевченка. Ми пристали на пропозицію т. Пристапа і департамент пошти прийняв назву пошти.

І так з днем і червня почта зачала курсувати, а почтарем став М. Талай, член відділу ТУРФДім.

Наші противники дуже невдоволені тим, що сталося так, як цього бажали організовані фармери цей місцевості. Ці противники читають "Канадійського Фармера" і від них не можна налятися чогось кращого.

Один з них, що хотів дуже стати почтарем, сильно обурився і називав нас всіх дурнями. Він дуже злюсний, що фармери послухали "більшовиків" і згодилися на їх пропозицію. Каже, що назва "Тарас" є дуже паскудна. Це вказує, як то патріоти, що читають такі газети, як "Канадійський Фармер" люблять і цінують найбільшого українського поета-буяра. Та чого від них кращого сподіватися?

3 ОБІЗДКИ ЕДМОНТОНСЬКОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРКЕСТРИ.

Бендію, Алта.

Всім читачам "Фармерського Життя" відомо про те, що едмонтонський відділ ТУРФДім вислав на обідку мандолінону оркестру по північній Альберті.

Перший концерт влаштувано з літнями в містечку Бендію. Тому, що тут нема відділу ТУРФДім, місцеві товариші постаралися о селю на концерт, а таксамо дакуємо тим товаришам, що постаралися о приміщення для оркестрантів. Дякуємо і тім чисельній публіці, що зійшлася послухати такого прекрасного концерту.

Ми знаємо з ким їти. Юдина робота ріжних несовісних людей, які на кожній кроці стараються опидогашити нашу організацію, отирає очі робітникам і фармерам. Фаністи а "Канад. Фармера", які домагаються, щоб канадійський уряд відібрав від нашої організації чартер, сміяти не можуть, так їм стоить кількою в біці ота наша організація. Вони бачуть, яку велику роботу робить наша між українськими робітниками і фармерами в Канаді. Ця організація освідомляє їх, а свідомий чоловік є дуже необхідний для панської класи і її агентів.

Ці наші ликають нас комуналізмом, але ми фармери приходимо до переконання, що тільки під промовою комуністичної партії працюючої еліта повають

кою промовою т-ка Краківська, членкиня Секції Молоді ТУРФДім, і пояснювала приеутином, хто є оті оркестранти, що пугетлися в дорогу по північній Альберті, щоб своїми піснями та музикою бодрити на короткій час заставити фармерів та робітників забути про свої злиди.

Потім слідували ріжні гарні оркестри в супроводі оркестри, соли, дуети та деклямації. Все це було виконане по містечку під умільним проводом т. Вихристова і присутна публіка нагородила кожний виступ щирими оплесками.

Присутні з великим захопленням слухали вішх пісень про рідний край, про Верховини і славіний Черемон, про нашу Україну. Кажу "пану України", а не панську про яку силли ріжкі українські праці і яку хотіли запродати панам так, як запродали Західну Україну.

На паві виступив з промовою т. І. Кайбановський. Він говорив про ті тяжкі обставини, які зараз переживають робітники і фармери. Ці обставини втворюла несправедлива капіталістична система. Тов. промовець пояснив присутнім значіння робітничо-фармерської організації ТУРФДім і зивав всіх до організації та до читання робітничо-фармерської преси, яка каже як боротися за краще життя.

Знаємо чого вороги ненавидять нашу організацію.

І за те власне, що організація ТУРФДім і робітничо-фармерська преса виступає проти капіталістичного визиску, бореться проти нього і визнає всіх робітників та фармерів обднати свої сили в боротьбі проти капіталістів за краще життя, панські підприємці очернюють їх на кожній кроці і стараються відвернути від них фармерів, щоб легше було капіталістам визискувати працюючу класу.

Промову т. Кайбановського присутна публіка прийняла оплесками, бо він говорив про ті злиди і нужду, які так пригнали до землі працюючу класу і які заставляють їх подумати над виходом з цього положення. А однієюм виходом в організацію і читання робітничо-фармерської преси.

По промові т. Кайбановського слідувала друга часть програми концерту. Окрім народних танків, якими публіка не могла налюбуватися, виступав і своїми солями т. Вихристов. Він мусів довертати кожний свій виступ на домагання присутної публіки.

Танок "чумак" так зацікавив глядачів, що молоденький товариш мусів його повторити і на тім концерт закінчився. Публіка не мала охоти опускати сали, хоч був вже пізній час. Здається, що вона готова була сидіти до самого ранку, слухати співу та музику та приглядати ся народним танкам.

Ми дякуємо Провкомові, що не оминув нашої околиці вислаючи оркестру на обідку. Таксамо дякуємо тим товаришам, що постаралися о приміщення для оркестрантів. Дякуємо і тім чисельній публіці, що зійшлася послухати такого прекрасного концерту.

Ми знаємо з ким їти.

Юдина робота ріжних несовісних людей, які на кожній кроці стараються опидогашити нашу організацію, отирає очі робітникам і фармерам. Фаністи а "Канад. Фармера", які домагаються, щоб канадійський уряд відібрав від нашої організації чартер, сміяти не можуть, так їм стоить кількою в біці ота наша організація. Вони бачуть, яку велику роботу робить наша між українськими робітниками і фармерами в Канаді. Ця організація освідомляє їх, а свідомий чоловік є дуже необхідний для панської класи і її агентів.

Ці наші ликають нас комуналізмом, але ми фармери приходимо до переконання, що тільки під промовою комуністичної партії працюючої еліта повають

ліпніший панський лад візиску і дібуться кращого життя. Ми не боїмося депортації, якою лякають нас панські агенти. Ми будували цю країну, пустилися в ній найкращі свої роки життя і маємо повне право домагатися відповідної ціни на наші продукти. Ми хочемо жити, а не морити себе голодом, бо панн забирають нашу працю за півдарию.

Пани з "Кан. Фармера" не роблять нічого корисного для працюючого населення в Канаді і тому їх можна депортувати, бо без них Канада дуже легко обійдеться. Вони не корчували, не будували залізних доріг, не кровувалися на фармах і тому не причинилися до розвитку цей країни. Все це робили ми і тому маємо право домагатися законів, які виходили б на користь будівничим цей країни, а не тим, що вічно жили коштом нашої праці.

Еспльотаваний.

НАВЧІМСЯ ПОМАГАТИ СОБІ ВЗАІМНО.

Пакан, Алта.

В 25 ч. "Фармерського Життя" прочитав я про нещасний випадок т. Івана Марковського в Майні, де йому поломало руку.

Я постановив піти поміж тутешніх фармерів і зібрати кілька центів на допомогу нещасному товаришеві. Маючи 74 роки життя, я не можу вже працювати на фармі. Тому взяв палицю в руки і пустився поміж фармерів, щоб просити в них поміч вище згаданому товаришеві. Я віврив в приповідку, що "Тромада по лиці і буде бідному сорочка".

Правда, не надіявся я на великий успіх, бо і тут фармери так доробилися за останніх 30 років тяжкої праці на фармах, що мало хто з них має зараз 50 центів при душі. Звичайно, як в країні "добробуту".

Кайнова робота наших противників.

Зайшов я до одного фармера і представив йому цілу справу з шим нещасним робітником. Дав йому прочитати "Фармерське Життя", в якому було написано про нещасний випадок з шим товаришем і просив його, щоб дав від себе маленьку жеттву.

Прочитав отой фармер просьбу о поміч і сказав, що "Фармерське Життя" більшовицька газета і той чоловік, який просить поміч, таксамо мусить бути більшовиком.

Я відповів йому, що "Фармерське Життя" пише про фармерські справи і боронить фармерів перед панським визиском та навчає їх, що треба робити, щоб того визиску позбутися.

Тоді цей фармер сказав, що той комітет, який в імені нещасного просить в газеті о допомогу, складається з членів ТУРФДім, отже це ніхто інший тільки більшовик, а йому казали добрі люди, що більшовики не вірять в бога і тому він з ними не годиться.

Таке ріжні фармерські "опікування" потрапили підлітти бідній народ і кинули його в обійми злоби та нещастя тоді, як він повинен вдатися і спільними силами боротися за краще життя.

Пани є нашими ворогами.

Деякі білі фармери наивають себе панями, хочмо того, що в очі на них не має на собі відповідного убрання навіть в свого ці неділю. Пани забрали його працю ашшвармо, а він мусить ходити обертати разом з своєю сім'єю. Але помімо цього фармерські "опікуни" мають в деяких білих фармерів, що вони є панями і нічого свідомого і більшовицького не можуть мати.

Треба дивитися на світ своїми власними очима. Треба пам'ятати фармерам знати, чому то ріжні "добродії" стараються зловити в нас, що ми пани. Це робить вони диятого, щоб за-

слонити нам очі, щоб ми не могли бачити дійсних панів, рабників нашої тяжкої праці.

Фармерів не повинні ділити ріжні релігійні секти, бо економічна боротьба, боротьба працюючої класи проти класи панів, не знає ніяких релігій. Католик не дістає більше за свої продукти від православно-го. В економічній боротьбі навіть націоналіст не грає ніякої ролі, бо український фармер не дістає більше за бушель своєї пшениці від польського або англійського фармера. Всі фармері терплять однаково від панської класи, яка нічого корисного для країни не робить, яка руйнує а не будує країну.

Поніше подаю сім жертводавців, які зрозуміли тяжке положення нещасного товариша і поспішили йому з маленькою допомогою.

По 50 ц. жертували: Партемій Чіжевський, Стефан Робуляк, Манолій Василічук, Іван Олексюк і Катерина Олексюк; Іван Козуб 35 ц.; по 30 ц.: Я. Захар і Іван Костюк; по 25 ц.: Домка Олексюк, Іван Юсипенко, Ахтедій Юсипенко, Дора Николаїчук, Мігай Супрунеч, Митро Карпо, Георгій Котик, Андрій Богдан, Теодор Цибуляк, Ілля Тананчук, Сімон Романчук, Георгій Макаренко; Григорій Болевхоський 10 ц. Разом \$6.55.

Щира подяка всім жертводавцям за їхні жертви і за те, що вони вміють відчувати тяжке положення свого товариша і брата по праці.

Іван Олексюк.

В ЕКОНОМІЧНІЙ БОРОТЬБІ НЕ МІСЦЕ ДЛЯ ПАТРИОТИЗМУ.

Едванд, Алта.

Наш виборний округ Атабаска поблагословив бог аж шось чотирма кандидатами. Кожний з них був такий солодкий підчас виборчої кампанії, що хоч його до рани приложи, кожному рану вигоить. А тих раі фармерів мають багато і ніхто їх ніколи не хоче гоїти, хіба перед виборами.

Між тими чотирма кандидатами, які перед домінільним виборчим так дуже зацікавилися фармерськими обставинами та так щиро розплакалися над фармерськими злидами, було аж трох адвокатів і один фармер, дотеперішній посол ЮФА на прізвище Келнер.

А між тими трома-адвокатами-кандидатами був і український адвокат в Едмонтону пан Михайлюк. Він думав, що прикривши себе прогресивним та національним плащиком, потрапить підійти до душі українського фармера і позискати його голос.

Та це йому не вдалося, бо багато фармерів переконалося, що визиск і злиди не мають нічого спільного з патріотизмом. Навіаки, шого віняку допустився під фармерами якраз ті, що входять за великих патріотів і дуже часто за глибоко релігійних людей.

На що він покликався.

Пан Михайлюк апелював до українських фармерів, щоб його соціалістичні цілі, а не лососання на 28 центів, тому, що він є українцем і канадцем, боронив української справи. В його виборній летючій говорілося, що він завжди попірав українських кандидатів на поліції до пробіональських або домінільняного парламента.

Для пана Михайлюка не робило ріжниця те, а котрої партії були оті українські кандидати. Він отирав кандидатуру українських кандидатів в Саскечевані і щиро працював за ними. Він навіть наводив імена тих кандидатів, між якими є Сліпченко, Синегун, Савяк, а в Манітобі попірав кандидатуру Ферлея і Стефанка. В Альберті працював за носом Труконоч. Тому, на думку ция Михайлюка, українські фармери в окрузі Атабаска повинні його щиро поперти.

Окрім того пан Михайлюк обіцяє, що коли буде вибраний до парламента, то постарався про те, що домінільний уряд збудує міст через ріку Норт Саскечеван і тоді фармери дочекаються дійсного добробуту.

Великий приятель фармерів.

Хвалиться пан Михайлюк, що на його конвенції були фармери з ріжних закутня Атабаски, а тимчасом ми знаємо, що там була горстка едмонтонських панів та ще до того один дуже великий пан з Бенле.

Пише пан Михайлюк в своїй летючці, що багато фармерів одержали від нього безплатну адвокатську пораду. Я не знаю як багато тих фармерів було, що скористали з безплатної поради п. Михайлюка, а хоч і були такі то це ще не значить, що всі українські фармери повинні голосувати на п. Михайлюка тому, що він мій дати комує безплатну пораду. Є адвокати, що дають часом безплатну пораду диятого, щоб притягнути до себе костюмерів і опісля роблять на цім не злий бізнес.

Знаю також, що не один фармер проклинає зараз всяких добродіїв, які служили йому безплатною порадою. Краще дати фармерів добру пораду за умірковану ціну, чим дуже часто їм дають безплатною порадою, яка опісля може його коштувати дорого.

Я знаю, що коли продавался шкільні землі в околиці Сейнт Пол, то находилися такі добродії, що підчас ліцензацій гошили шкільні землі до такої високої ціни, що фармери мусили відступати від ліцензацій, а тоді ріжні "добродії" купували ці землі і опісля відпродавали фармерам з добрим зарібком.

Між тими, які робили це, були якраз оті панки, що то вічно плачуть над фармерами тоді, як треба їм використати фармера для особистих цілей.

Фармери повинні вже раз зрозуміти, що їхні інтереси не мають нічого спільного з інтересами панських агентів та адвокатів, хоч бп ці адвокати були українцями. Вони повинні завжди голосувати на такого кандидата, який є ближший їхнім інтересам, якщо не мають дійсно робітничо-фармерських кандидатів.

ХТО ЗРОБИТЬ ПРИЕМНІСТЬ КАЛІЦІ?

Портедж ла Прейрі, Ман.

Дорогі Читачі! Я вже від кількох років понав в невеличкому слабстві і знаходжуся зараз в домі невеличкого хворих в Портедж. У мій здоров'ї я хочу читати та думати, але я вже від 1916 року не працюю і бараб у мене нема ніякого гроша, бо рідна моя теж самі злиденні пролетарі, я хочу читати таку добру газету, як Фармерське Життя. Однак не хочу, щоб Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство витратило мені її даром, бо я свідомий цього, що наша преса не може даром виходити. Тому прошу, хто з товаришів є настільки добрий і енідомий заплатити за мене \$2.00?

Щиро і сердечно такому згорю дякую і стискаю дружньо руку.

З товариським привітом,

J. GRABOWESKI c/o Home Portage la Prairie, Man.

ВИБІРИ ДО САМОВРЯДОВАЛЬНИХ ОРГАНІВ НА ВОЛНІЙ І ПОЛІСІ.

Небавком мають відбутися вибори до громадських організацій самоврядування на Волній і Полісї. МНО порозумілося з єврейською буржуазією, ридикалами та соціал-фашистами, щоби своїми силами виступити на цих виборах і ліпше захистити класові (буржуазні) інтереси керівників цих партій.

ІНФОРМАЦІЯ І ВІДПОВІДІ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

А. С., Клецьковскі, Саск. — Справу, яку ви порушаєте в своїй дописі, розглядає Центральний Виконавчий Комітет ТУРФДМ і на підставі актів, які він мав від поодиноких фермерів та фермерських відділів ТУРФДМ, рішиш дади до "Фармерського Життя" заяву відносно тієї то особи, про яку ви пишете в своїй дописі.

Центральний Виконавчий Комітет, це найвище тіло нашої організації, і він завжди розбирає всяку справу безсторонньо і уважно. Він ніколи не видає свого рішення не оглядаючи в справу зі всіх сторін і не заслушавши повних інформацій про неї. Тому рішення до і в усіх випадках правдиві.

Ваш допис міг бути щиро написаний, але ви виставили лише одну сторону відносно особи, про яку згадуєте. Коли б ви мали нагоду довідатися про ту справу так, як це довівся ЦВК ТУРФДМ, то ви видали б про нею такий самий осяд, як це видав ЦВК ТУРФДМ.

Про другу справу згадану у вашій дописі ми не можемо вклати свого осяду, бо щодо майбутнього це зробити, треба також вислухати обі сторони. Коли справа мала б таку, як це ви пишете, то ви дійсно відносилися до цієї особи по товаришески позначачи її гроші без ніякого нота. Однак ми нікому не радимо зичити гроші комусь без ніякої поспідки. Нині скляко на світі буває і тому ми кажемо, що небезпечно є зичити комусь гроші без ніякої поспідки. Хто так робить, той ризикує. Деякі люди можуть вадити гроші, на які не маю ніякої поспідки від чих, а деякі можуть вас натягнути. Тому найкраще мати на всяку позичку якусь поспідку, хоч би навіть від рідного брата.

ДО ВІДОМА НАШИМ ДОПИСУВАЧАМ.

Останніми часами багато наших дописувачів звернулися до нас листово із запитанням, чому їх дописи, які вони прислали до редакції кілька тижнів тому назад, не були поміщені.

Ми осяєю дорогою повідомляємо тих наших дописувачів, що деякі дописи в газеті і їх відложилось на лізіше. Однак зараз вони стратили вже своє значіння і містять їх тому тільки, щоб вони були поміщені, немає ніякого. Деякі дописи не тратьте ніколи своєї вартості і такі ми будемо пробувати помістити в слідуєчих числах "Фармерського Життя".

Ми дуже жалюємо, що не можна було помістити всіх надісланих дописів, але тут і жалю нічого не поможє. Ми розуміємо, що деяким нашим дописувачам приходилося стратити досить часу і доложити труду, щоб написати допис і вони чулися ніяково, що їх дописи не були поміщені. До них ми відзнаємося, щоб не падали на душі і писали далі, а ми будемо старатися містити їхні дописи.

Між непоміщеними дописами були

ХУЛІГАНИ НА ПОЛІТИЧНОМУ МІТІНГУ.

Мондейр, Алта.

Прийшовши до млина в Мондейр я довідався, що того дня мав відбутися там передвибірчий мітинг фармерського кандидата до провінціального парламенту, Метесона.

Нам сказано в млині, що треба почекаати якийсь час з нашим мльвом, бо перед нами є багато фермерів, які рідше приїхали до млина. Тому нас кількох постановили піти на політичний мітинг і послухати промови кандидата, хоч ми до того округу не належимо.

Прийшовши до салі ми застали в ній досить велике число фермерів і міських жителів. З нами прийшли два англіїці, які також хотіли послухати промови кандидата Метесона.

Ми жартували з ними на той час, коли говорив кандидат Метесон. Він старався доказати, що так званий фармерський уряд в Алберті див про інтереси фермерів і тому заслуговує на дальше повертє.

По ній виступив з промовою паноз Личкович. Я не буду розповідати над його промовою. Кажу хіба, що після Личковича промову дуже фармерів, щоб розслухати на Метесона. Ця його промова побудована рашине на добраншню гелослів, бо навіть свій кандидат Метесон не промови так дуже фармерів, щоб розслухати на нього, як не робити в його імені паноз Личковича. Метесон говорить, що цей фармері осядуть рекорд так званого

ВІДПОВІДІ НА ПИТАННЯ.

Терновий, Сенлек, Саск. Повторіть своє питання.

Сем Корнченко, Опен, Алта.

1. Чи батько є відповідальний за 13 дітноїго хлопця, який курил цигаретку, кинув целогагарк і тим спричинив погоню та школу другому фармеру? — Так, родичі є відповідальні за діти, як тільки є певні докази, що ці діти спричинили шкоду. 2. Де фармер повинен вдатися з цим, щоб дістати відшкодування? — Як що батько того хлопця має маєток, так впершу чергу треба вдатися до батька, а як він не схоче загодити, до адвоката. Краще, щоб заложити справу без адвоката і суду. 3. Де фармер має вдатися, як він погорів, а муніципал не хоче дати йому ніякої помочі? — Треба допомогатися в секретаря муніципала, а як це без успіху, написати до департаменту муніципальних справ в Едмонтоні, що муніципал відмовляє помочі.

Головатий, Нью Торонто, Онт.

Який процент є дозволений законом Канади, коли один в другого позичає грошей? — Закон признає не більше, чим 10%, де обі сторони на це згодилися, а де нема вимовленого проценту, там закон признає тільки 5%. Великий вищий процент є незаконний і його не можна сколектувати від довжника.

Вілфлінггайдер, Опал, Алта.

Через вибори багато дописів, між тим і Ваш, опізналися. Прислняйте другий. Перший помістимо при найближшій нагоді.

Яремко, Калдер, Саск.

Опишіть докладно, слабість своєї корови і зашліть до Егрікалчюрат Каледей, Саскатун.

Іван Хомко, Монреаль, Кве.

Про купно фарм годі сказати Вам щось точного. Залежить, якої фарми Ви хочете, чи на саму ярину, чи на годівлю молочної худоби чи на мішане господарство. Яринні фарми є в полудневій Онтєріо, для худоби є в Манітобі, а мішаного господарства в періях західної Канади. Оголосіть в "Ф. Ж." якої фарми Вам треба, а люди самі до Вас зголосяться і обійдеться без посередництва.

Читачка, Ватерлу, Онт.

Чи можна переслати роб. фарм. пресу до Рад. Союзу? — Можна. 2. Хто повинен дати дітям удержання, як батько безробітний, а мати не може їх вичинити? — Хай мати властєва до зарплати міста за допомогою. 3. З чого повстає бійта серця? — Причини можуть бути ріжні: пережляк, нерислення і т. д.

ПАНСЬКІ НАЙМИТИ ПОКАЗУЮТЬ СВОЮ КУЛЬТУРНІСТЬ.

Панські наймити показують свою культурність.

По скінченні промов агенти ліберальної партії, самі міські більші і менші бизнесмени, зачали ставити питання. Питання, це справа корпєна і пожадана, але треба їх ставити хотоднокровно і розумно. Та ці агенти не могли на такі питання спромогтися. Вони ревіли на цілу салью, ніби ставили питання і самі собі на них відповідали.

Я вже був не на однім політичній мітінгу, але такого дикчкства не доводилось мені бачити. Пінні панські агенти оточили коло дверей і ревіли, як голі тигри. До них прилучилися кілька несвідомих фармерів, які нічо голосують на кандидатів панських партій і доголосувалися до того, що їх фарми висять на волоську.

Два англіїці, які прийшли на мітінг разом з нами, не могли слідити на таку "культуру" ліберальних агентів і, сплюнувши, пішли з салі. Один з них сказав, що в цій мієті нема нічого порядку, коли на політичній мітінгу хулігани роблять, що самі хочуть.

На другий день рано ми довідалися, що віт "культуру" хуліганів вибраних вікіна в Українськїм фармерськїм Домі. Цим вони доказали, що діти них не повинно бути мієти між чесними людьми, а тільки між дьмі і дітми хуліганів.

Як би фармері були розумні,

то вони дуже скоро навчили б цих міських панків, як вони мають відієстися до фармерського загалу і як вони мають захищуватися на мітінгах фармерського кандидата. Збожчуйте тих бизнесменів, які мовлять тигри вють на найменший фармерський рух, а тоді навчуйте їх розуму. Вони мусять попірати кандидатів панських партій, бо ті попірають всякі злітрава) яких ріжні бизнесмени допускаються над фармерів допускати над фармерів, як це є в такі несвідомі фармери, що допомагають шим агентам дерти шкіру з бідного фармера.

Геть несвідомість з фармів! Горнімея до робітничо-фармерської організації, читаймо розбїтничо-фармерську пресу, а тоді пізнаємо хто нам жєлає хліба, а хто дав нам камінь за наш хліб. Тоді не буде між нами місця для агентів панських партій, які ради свого власного живота торгують нашими голосами підчас виборів. Ми будемо тоді знати, як нам поступати підчас виборів і на кого голосувати.

Незакінчений.

ВІСТІ З КАНАДІЙСЬКОГО ЖИТТЯ.

Щось вони тримають в тайні.

Албертійський премієр Браунлі, який їхав на вакації до східної Канади, затримався на один день у Вінніпегу і відбув довгу конференцію з манітобським премієром Брекеном в справі гварантії, яку степові провінції дали банкам за позички пулу.

Заява головного статистика канадського пшеничного пулу Ендіро Керна, яку він зробив в Оттаві, що уряди трох степових провінцій не понесуть ніякої шкоди гварантійним банкам за пул, не є така певна, як дехто думає. Пул всьїх продавти велику кількість канадійської пшениці по ціні вище долара, однак гварантія провінціональних урядів є важна так довго, доки пул не продасть всїєї пшениці з 1929 року.

Зараз пул мусить продавати пшеницю понижє долара за бушель. Отже не знати ще чи і скільки прийдеться провінціональним урядам доложити до пулу, коли він випродає всю пшеницю з 1929 року.

Такі звіти допомагають фармерам.

Західна Канада буде мати цього року около 400 мільйонів бушлів пшениці. Таке мав заявити на днях президент канадійських національних залізниць Генрі Торнтон, який обїхав західну Канаду.

Він побачив з вікна потягу кілька фармів гарної пшениці і на тій підставі прийшов до свого оптимістичного заключення. Тимчасом в деяких місцевостях західної Канади зачалися живна і намолот не є такий рожевий, як це представив пан Торнтон, бо 15 бушлів пшениці з акра, не єйже не є добрий урожай, а це тоді, коли і прийдеться продати по 50 центів бушель.

Такі звіти ріжних "експертів" доводять до того, що збільють спекулянти використовувуть їх до повалення ціни на збіжжєвих ринках. Та хіба це панам в голову? Фармер може жити самим повдлужком.

НЕЩАСТЯ І ВИПАДКИ.

Пожар лісів в Британії Колумбії.

Вісти з Ванкувер, Б. К. доповідають, що над рікою Чилішек, яких 70 миль на полудневій захід від Ванкувер, досить пожеж знищили якусь мієтєра мільйона фїтів лїсів, які належали до Кемпбел Рївер Тїмбер компанії.

Збожжєм трудом вдалося зволасувати цей вогонь при помочі 160 людей і не допустити до більших страг в агалній околиці.

КОНЦЕРТИ ВІННІПЕГСЬКОЇ ДІВЧОЇ МАНДОЛІНОВОЇ ОРХЕСТРИ.

Дівоча Мандолінова Орхєстра при відділі ТУРФДМ у Вінніпегу підчас своєї концертної обїздки відїдає і дасть концерти в слідуєчих місцевостях:

Врокстон, Саск. — в п'ятницю, 8 серпня, в "Сїч" Галі.

Калдер, Саск. — в суботу, 9 серпня, в год. 8.30 вечером, в Товн Гал.

Енгусвіл, Ман. — у вїдторок, 12 серпня, в 8.30 години вечером, в Укр. Роб. Домі.

Енгусвіл, Ман. — в середу, 13 серпня, в год. 8.30 вечером, в Фергюсонс Гал.

В програму концерту входять найкращі українські народні пієні як хоральні, так і сольові, дуєти, квартети, скрипкові соля, плясичні твори, а також українські народні танки. Приходіть численно почувти прекрасний спів і музику молодих українських дівчат, дїтей організованих робітників з Вінніпегу та полюбуватися українськими народними танками.

До всіх відділів і Товариств ТУРФДМ та його секцій в провінції Британії Колумбії.

Подается до відома, що згідно з ухвалою 11-го Всеукраїнського Зїзду ТУРФДМ, з місяця лютого 1930 року, організовано й вибрано на зборах відділу ТУРФДМ у Ванкувер, Б. К., дня 7 липня 1930 р. Окружний Комітет ТУРФДМ, який функціонує там до найбільших окружних парад (зїзду), на яких затвердять уже вибрані Окружком або перевибереться новий. За всякими інформаціями і порадами писати на адресу: DISTRICT COMMITTEE U.L.F.T.A. 805 PENDER STREET, EAST VANCOUVER, B. C.

ПОШУКУЮ своїх братів, Івана, Ілька і Юрка Насадників, з села Жибокрип, повіт Городенка, Галичина. Перебувають в Манітобі на фармах. Прошу слати бажані інформації на слідуєчу адресу: P. NASADNYK 113 BEVERLY STREET GALT, ONTARIO

ПОШУКУЮ разом з жіночкою праці на фармі. Умова найраше цілорічна. Я працював попередно на фармах і зараз бажав би працювати на фармі. Прошу писати на адресу: W. CHELUK 9 MURRAY STREET TORONTO 2, ONT.

ПО НАГРОБНІ ПАМ'ЯТНИКИ з мармуру, граніту чи звичайного каменя, вдавайтеся до STONITE MONUMENTAL CO. 155 MCGREGOR ST. WINNIPEG, MAN. Ціни найнижчі в зах. Канаді.

ВІПОВНІ УСТАТКУВАНА ФАРМА 170 АКРІВ в місцевості Лорет, Ман. Припадає до рівера, 90 акрів виробничих. Около 60 акрів засіяних. П'ять коней. Вся машинерія. Досить добрі будинки. Ціна \$3,500.00. Половина готівкою. — Адреса: NORTHWESTERN LAND COMPANY 1108 McARTHUR BLDG. — PHONE 26 188 — WINNIPEG, MAN.

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ, хто не має ніяких болів, в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ИНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯЩИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ ІНДІАНСЬКИЙ ЛИНІМЕНТ БЛЕКАВКА (РЕТЕЛСНЕЙК ОЙЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТАВАХ ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ИНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

ВІШІТЬ ЦЕПІ КУПОН, А ЗАПЛАЧІТЬ \$2.00. Наша телєрашна нова адреса: BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO. 1536 BROADWAY STREET W. TORONTO, ONT.

ДО ВІДОМА ТИМ, ЩО ІНТЕРЕСУЮТЬСЯ НОВОЮ ІОНІЄЮ.

Індустріальна Юнія Лісових, Рїльних та переїздуючих робітників, що саме тепер є в процесі організації, повідомляє всіх інтересованих, що її тимчасовий офіс міститься в Bon Accord Block, Room 206 1/2, Cor. Main St. and Logan Ave., Winnipeg, Man.

Під таким числом урядє організатор юнії, туди треба писати чи зголошуватися особисто за всякими інформаціями.

Місцевих робітників закликаємо зголошуватися особисто кожного дня від 10-ої до 12-ої години рано і від 2-ої до 5-ої пополудні, як також вечерями. Позамісцеві робітники повинні писати на вище згадану адресу на імя організатора М. Бїновського (M. Binowski). Вудайте сильну юнію робітників землі й ліса! Допомогайте організувати неорганізованих! М. Бїновський, організатор.

Dr. H. Hershfield ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР Спеціальність: венеричні хороби і хірургія. Говоримо до українськи. 576 MAIN ST., COR. ALEXANDER AVE. WINNIPEG, MAN. PHONES, OFFICE 26 600 RES. 28 153

УКРАЇНЕЦЬ Д. Р. Ю. ДРАГАН M.D., C.M., L.M.C.C. Лікар, Акушер і Оператор Член Домініанної Ради Лікарів 203 CANADA BUILDING (Коло сїнарської стайі)

ДР. ІВАН ОРОБКО ЛІКАР І ХІРУРГ ЕКСПЕРТ ЛЯБОРАТОРІЯ 207 MOSER RYDER Bldg., 101st STREET, EDMONTON, ALTA.

Dr. A. EGGEN, — ДЕНТИСТ Німецький старопанський лікар-дентист виконує усьо працю в лікуванні зубів по дуже умірнованих цінах. За вперу й докопичу роботу дуже чистельно. Говорить українськюю з українськюю мовлячи. DR. A. EGGEN, DENTIST, 612 HASTINGS ST. E., VANCOUVER, B.C.

АДВОКАТ-НОТАР, С. САВУЛА помагає воні справи судові, легальні, нотаріальні, розводів і строків. 306 CONFEDERATION LIFE BUILDING WINNIPEG, MAN. PHONE, OFFICE 86848 RES. 46009

ПОСИЛАЙТЕ шкіри до виправки на чорній упрямій ремієй, сирецьке або на "дешеві" та нарізні вала (роф) до "Укр. Тор. М'яса". Co., P. O. Box 45, ULLIKTON, SASK. Phone — 349. Ми оплатимо "фронт" до нас, як з 100 фунтів шкіри або більше, за роботу ручною. Ціни дуже умірновані.

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ.

В цінах на збіжжє не зайшло в останнім тижні ніяких поважних змін на краще. Загалом надїється, що ціни на канадійську пшеницю трохи піднесуться з огляду на велику спєку в Злучених Державах, яка знищила майже цілковито засїви кукурудзи. Звітї із Злучених Держав говорять, що там через останніх три тижні є велика спєка і немає надї на дощ. Хоч би він і був, то вчє нічого не поможє кукурудзі, бо вона вже всохла так, що нічого ї не поможє.

Американські фармери будуть надходячі зими гудувати свою худобу пшеницею, бо кукурудзи не буде. Це радить їм робити департамент рїльництва, який каже, що тим способом зменшиться експорт пшениці, а це принесе крашу ціну.

В Франції падають зараз великі дощі і град та вють сильні бурі, які спричиняють збіжжю великі шкоди. Обчисляють, що Франція буде мати цього року 183 мільйони 500 тисяч бушлів збіжжє, підчас коли минулого року вона мала 320 мільйонів бушлів збіжжє.

В західній Канаді продовжується посуха, а з нею ржа приносить більша шкоди, як можна було надїятися. Поїти на грубе зерно дуже слабій. В вінніпегській збіжжєвій біржі минулого тижня не було ніякого попиту на овес і ячмінь.

Коли газета йде до друку, ціни є слідуєчи:

Пшениця ч. 1 гард (тверда) ...	94 1/2
Пшениця нортєрн ч. 1.	93 1/2
Пшениця нортєрн ч. 2.	91 1/2
Пшениця нортєрн ч. 3.	89 1/2
Пшениця нортєрн ч. 4.	86 1/2
Пшениця нортєрн ч. 5.	80 1/2
Пшениця нортєрн ч. 6.	66 1/2
На доставу в ковпїтї ...	94 1/2
На доставу в грудні ...	96 1/2
Овес вїдлїшний ч. 2.	43 1/2
Овес добрий ч. 3.	40 1/2
Овес покоча ч. 1.	38 1/2
Овес покоча ч. 2.	35 1/2
Ячмінь двоградний ...	45 1/2
Ячмінь шєстиградний ...	43 1/2
Ячмінь ч. 3. "Сї-доблий" ...	41 1/2
Ячмінь ч. 4. "Сї-доблий" ...	37 1/2
Ячмінь ч. 5. "Сї-доблий" ...	34 1/2
Жито ч. 1. 1. 2.	55 1/2
Жито ч. 3.	50 1/2
Лєн ч. 1.	1.65 1/2

ЖИВИЙ СКОТ.

З огляду на те, що в полудневїм Саскечеванї посуха знищила засїви і вигорїли пасовиска, тамошні фармери зачинають м'ясово випродувати живий скот раз дїятого, що не буде чим гудувати, а другє тому, що треба з чогось жити. Саскечеванський уряд обїявє тїм фармерам допомогу, але вони знають вже ціну панським обїявкам і "помагають" собі тим, що вигодують живий скот. Тому ціни на живий скот впади дуже і нема надї на те, щоб вони скоро підїєслися.

Коли газета йде до друку, ціни є слідуєчи:

БИКИ:

Вїбрїні (чоїс) до 1,050 ф.	від 6.50 до 8.00
Середні (мїдїом)	від 5.50 до 6.00
Звичайні (комон)	від 4.00 до 5.00
Вїбрїні (чоїс) поверх 1,050 ф.	від 6.50 до 7.00
Середні (мїдїом)	від 5.00 до 6.00
Звичайні (комон)	від 4.00 до 5.00

ЯЛВКИ:

Добрі і вїбрїні (гуд і чоїс)	від 6.50 до 7.50
Середні (мїдїом)	від 5.00 до 6.00
Звичайні (комон)	від 4.00 до 4.50

ТЕЛЯТА:

Молочні (гуд і чоїс)	від 8.00 до 9.00
Молочні середні (мїдїом)	від 6.50 до 7.00
Старші на "вїл"	від 7.00 до 9.00
Звичайні і середні	від 3.00 до 6.00

КОРОВИ:

Добрі (гуд)	від 4.50 до 5.00
Середні (мїдїом)	від 3.50 до 4.00
Звичайні (комон)	від 2.50 до 3.00
Худі (вєнері і ватєрс)	від 1.50 до 2.00

БУГАЇ:

Добрі (гуд)	від 4.00 до 4.50
Звичайні (комон)	від 3.00 до 3.50

БИКИ І ЯЛВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЦЕННЯ.

"Стокєрс" (на годівлю) від 3.50 до 5.25
 "Фїдєрс" (на отовщення) від 2.50 до 4.50
 Корови на отелєнні за штуку від 40.00 до 65.00

Свинї вїбрїні (бєйєн-таїл) \$1.00 премїї на штуку.

Свинї добрі для бєйєну	11.50
Свинї добрі для бучєрні	10.80
Свинї тьанкі	9.50
Свинї дуже тьанкі	7.00
Свинї легалі і до годівлі	від 12.00 до 12.25
Льохч ч. 1 і 2	від 6.00 до 7.00
Свинї дуже худі (роф)	від 4.00 до 5.00

Ягнїта гарні-гопєті	від 8.50 до 9.00
Ягнїта тьанкі	8.00
Ягнїта звичайні	від 6.00 до 7.00
Баранці	від 6.00 до 7.00
Винї тьанкі	від 3.00 до 3.50
Середні	від 4.00 до 5.00
Звичай	